

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om återbäring av accis på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket och om ändring av 10 a § i lagen om accis på flytande bränslen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås en lag med stöd av vilken återbäring på accis som ingår i priset på energiprodukter skall betalas för energi som använts inom jordbruket. De som bedriver yrkesmässigt jordbruk betalas återbäring på accis enligt den lätta och tunga brännolja och den el som använts inom jordbruket. Berättigade till accisåterbäring skall de jordbrukare vara som får direktstöd från Europeiska unionen, kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket eller nationellt stöd, och dessutom de som bedriver spannmålstorkning.

För 2005 betalas ca 15,8 miljoner euro och från och med 2006 ca 19,9 miljoner euro i accisåterbäring.

Accisen skall återbäras på ansökan huvudsakligen i samband med att jordbrukets inkomstbeskattning verkställs, och på accisåterbäringen tillämpas i regel bestämmelser-

na om beskattningsförfarande. För energiprodukter som använts 2005 skall accis likväl återbäras utgående från en separat ansökan. Det är skatteverket som ansvarar för accisåterbäringen.

I propositionen föreslås vidare en sådan ändring av lagen om accis på flytande bränslen att det accisbelopp som återbärs till dem som bedriver yrkesmässig växthusodling höjs och sättet att bestämma den nedre gränsen för accisåterbäring ändras.

Propositionen hänför sig till den första tilläggsbudgetpropositionen för 2006 och avses bli behandlad i samband med den.

Propositionen förutsätter att kommissionen underrättas enligt artikel 88 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Lagarna föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING.....	3
1. Nuläge	3
1.1. Allmänt	3
1.2. Den nationella lagstiftningen och EU-lagstiftningen	3
Det nationella energiskattesystemet	3
Yrkesmässig växthusodling.....	4
Användningen av energiprodukter på gårdar och inom yrkesmässig växthusodling	4
Direktivet om energibesiktning	5
Bestämmelser om statligt stöd	5
Jordbruksstöd	6
2. Målsättning och de viktigaste förslagen.....	7
2.1. Målsättning.....	7
2.2. Alternativ.....	8
Tullförvaltningen som alternativ.....	8
Skatteförvaltningen som alternativ	8
2.3. De viktigaste förslagen.....	10
3. Propositionens konsekvenser	11
3.1. Ekonomiska konsekvenser	11
3.2. Konsekvenser för myndigheterna	13
3.3. Konsekvenser för miljön	14
4. Beredningen av propositionen	14
5. Samband med andra propositioner.....	14
DETALJMOTIVERING.....	14
1. Lagförslag	14
1.1. Lagen om återbäring av accis på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket.....	14
1 kap. Allmänna bestämmelser	14
2 kap. Grunder för accisåterbäring.....	16
3 kap. Ansökan om och betalning av accisåterbäring.....	17
4 kap. Rättsmedel	19
5 kap. Särskilda bestämmelser.....	19
1.2. Lagen om accis på flytande bränslen	23
2. Ikraftträdande.....	23
LAGFÖRSLAGEN.....	24
om återbäring av accis på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket.....	24
om ändring av 10 a § i lagen om accis på flytande bränslen	30
BILAGA.....	31
PARALLELLTEXTER.....	31
om ändring av 10 a § i lagen om accis på flytande bränslen	31

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Allmänt

Den 11 mars 2005 meddelade statsrådet ett beslut om ramarna för statsfinanserna 2006–2009. Enligt det avsnitt i beslutet som behandlar främjandet av tillväxten skall jordbruks- och växthusnäringens samt renhushållningens produktionskostnader sänkas genom att dessas energibesättning lättas med 21,5 miljoner euro.

De som bedriver yrkesmässigt jordbruk får för närvarande ingen återbäring på accis för den energi som de använder inom jordbruket, och därför finns det inga färdiga mekanismer för accisåterbäring till jordbruket. En jordbrukare kan ändå använda färgad lätt brännolja, som beskattas lättare än dieselolja, som drivmedel i de arbetsmaskiner som behövs i jordbruket, t.ex. traktorer och skördetröskor. Den lägre beskattningen har beaktats i produkternas anskaffningspriser. Enligt lagen om accis på elström och vissa bränslen (1260/1996), nedan *lagen om elaccis*, skall jordbrukare på samma sätt som t.ex. privata hushåll betala accis på elen enligt den högre accisklass I.

De som bedriver yrkesmässig växthusodling har däremot med stöd av 10 a § i lagen om accis på flytande bränslen (1472/1994), nedan *lagen om bränsleaccis*, rätt att få accisåterbäring för den lätta och tunga brännolja som de använt. Tullförvaltningen återbär accisen till växthusodlarna på basis av en särskild ansökan. Dessutom går det att betala accis enligt den lägre accisklass II för el som använts inom yrkesmässig växthusodling, om den som bedriver odlingen har skaffat en separat elmätare för växthuset.

Faktorer som påverkar jordbruksproduktionens verksamhetsbetingelser och produktionens lönsamhet är försäljningsinkomsterna från marknaden, olika stöd och kostnaderna. Produktionskostnaderna blir höga på grund av Finlands ogynnsamma naturförhållanden, produktionsstrukturen som domineras av småbruk och jordbrukets övriga särdrag. Försäljningsinkomsterna från marknaden täcker inte kostnaderna för produktionen. För att jordbrukets verksamhetsbetingelser och pro-

duktionens lönsamhet skall kunna tryggas och jordbrukarbefolkningen garanteras en skälig inkomstnivå stöds jordbruket med såväl medel från Europeiska gemenskapen som nationella budgetmedel.

Stöden är av central betydelse för tryggheten av jordbrukets verksamhetsbetingelser. I Europeiska unionen, nedan EU, faller stödpolitiken inom jordbruket under Europeiska gemenskapernas kommissions, nedan *kommissionens*, utslutande behörighet. Det är stödformerna inom EU:s gemensamma jordbrukspolitik som utgör grunden för jordbrukets stödssystem. Till dessa stödformer hör direktstöden från EU, kompensationsbidraget och miljöstödet för jordbruket, vilka kompletteras med nationella stöd.

År 2005 fick drygt 70 700 stödtagare direktstöd från EU, kompensationsbidrag, miljöstöd eller nationella inkomststöd. Av dessa stödtagares gårdar hade närmare 29 000 spannmålsodling, drygt 2 000 trädgårdsodling och drygt 10 000 annan växtodling som huvudsaklig produktionsinriktning.

Ungefär 16 500 gårdar hade mjölkboskap och drygt 4 400 hade annan nötboskap. Drygt 4 100 gårdar bedrev svinuppfödning och fjäderfäskötsel, och närmare 2 800 gårdar idkade annan husdjurskötsel. Nationella stöd för växthusproduktion betalades till drygt 1 500 företagare.

1.2. Den nationella lagstiftningen och EU-lagstiftningen

Det nationella energiskattesystemet

I Finland tas accis ut bl.a. på flytande bränslen såsom motorbensin, dieselolja och lätt och tung brännolja och på andra energiprodukter, t.ex. el. I lagarna om bränsleaccis och elaccis föreskrivs om beskattningen av energiprodukter. Accisen på energiprodukter är en fast skatt som tas ut enligt produktens mängd. Accisen tas i regel ut enligt situationen vid den tidpunkt då energiprodukten överläts från ett skattefritt lager till konsumtion. Accisen överförs på konsumenten, som betalar den inbakad i produktpriset.

Accisen på lätt brännolja är 7,06 cent per liter, varav försörjningsberedskapsavgiften

utgör 0,35 cent per liter. Lätt brännolja används i processerna inom industrin, vid uppvärmningen av fastigheter och som drivmedel i arbetsmaskiner såsom hjullastare och grävmaskiner. Viktiga användningsområden inom jordbruket är traktorer, spannmålstorkar och skördetröskor. Traktorer för användning i jord- och skogsbruk är liksom, på vissa villkor, motorredskap och till motorredskap utrustade traktorer befriade från bränsleavgift enligt 6 och 7 § i bränsleavgiftslagen (1280/2003). Accisen på tung brännolja är 5,96 cent per kilogram, och där ingår en försörjningsberedskapsavgift på 0,28 cent per kilogram. Tung brännolja används inte allmänt inom jordbruket, men däremot nog i stor utsträckning bl.a. i växthus.

Accisen på el är indelad i en lägre (II) och en högre (I) accisklass. Accisen enligt accisklass I är 0,7313 cent per kilowattimme och enligt accisklass II 0,4413 cent per kilowattimme. I båda ingår en försörjningsberedskapsavgift på 0,013 cent per kilowattimme. För el som används inom industri och yrkesmässig växthusodling betalas accis enligt accisklass II, som är lägre. Detta förutsätter att en elmätare används. Accis enligt accisklass I betalas för el som används t.ex. inom privata hushåll, jord- och skogsbruk, byggnadsverksamhet, parti- och minuthandel, hotell-, pensionats- och restaurangverksamhet och serviceverksamhet över lag.

Yrkesmässig växthusodling

Enligt 10 a § i lagen om bränsleaccis har den som bedriver yrkesmässig växthusodling rätt att få återbäring för den lätta och tunga brännolja som använts inom växthusodlingen. För att få accisåterbäring kan växthusodlaren göra en ansökan två gånger om året, så att användningen av brännolja delas in i perioderna januari-juni och juli-december. Ansökan kan också göras för hela kalenderåret på en gång, om den mängd brännolja som används under ett halvår är liten. Växthusodlaren skall göra en sådan bokföring att den mängd brännolja som använts i växthusen tydligt framgår av den. Vid behov skall användningen av brännolja för växthus och för andra ändamål verifieras på tillförlitligt sätt.

Återbäringen för lätt brännolja är för närvarande 3,4 cent per liter och för tung brännolja

1,4 cent per kilogram. Återbäringsbeloppen är från 1999, då återbäringen för lätt brännolja höjdes till nuvarande nivå och tung brännolja började berättiga till återbäring, eftersom accisen på tung brännolja också konstaterades vara av ekonomisk betydelse för dem som bedriver växthusodling.

Tullförvaltningen betalar accisåterbäringen till växthusodlarna. Närmast på grund av de administrativa kostnaderna betalas ingen accisåterbäring om återbäringsbeloppet blir mindre än 580 euro. Varje år har ca 800 sökande fått återbäring på sammanlagt ungefär två miljoner euro. Anledningen till de sänkningar av accisen som har beviljats dem som bedriver växthusodling har varit en strävan att främja växthusproduktionens konkurrenskraft, eftersom branschen verkar i öppen internationell konkurrens.

De som bedriver yrkesmässig växthusodling få den el som de skaffar till växthusen enligt samma accis som industrin, dvs. accisklass II. Eftersom växthusodlingen är en synnerligen energiintensiv bransch har man i detta sammanhang velat jämställa den med industrin. I praktiken sker sänkningen av accisen direkt i samband med faktureringen av elen. Detta innebär att växthusföretagarna måste skaffa en separat elmätare för växthusen, så att det går att exakt fakturera den mängd som förbrukas i växthusen respektive privat.

Användningen av energiprodukter på gårdar och inom yrkesmässig växthusodling

Inom det finländska jordbruket och den trädgårdsodling som sker på friland konsumerades uppskattningsvis 447 miljoner liter lätt brännolja totalt år 2003, varav 381 miljoner liter har använts som drivmedel i maskiner och resterande 66 miljoner liter som bränsle för uppvärmning. Mest brännolja använder de gårdar som odlar spannmål. De använder ca 35 procent av brännoljan. Den näst största användargruppen är de gårdar som har mjölkboskap, med en andel på 28 procent av den totala förbrukningen. I genomsnitt 15 procent av brännoljan används för uppvärmning. Den fjärdedel av gårdarna som har den största brännoljaförbrukningen förbrukar ungefär två tredjedelar, dvs. ca 290 miljoner liter, av den totala mängden bränn-

olja.

På alla gårdar i Finland konsumeras totalt uppskattningsvis över 1 400 gigawattimmar elenergi. Största delen, 42 procent, används av gårdar med mjölkboskap. Den näst största användargruppen är de gårdar som odlar spannmål. Deras förbrukning utgör 20 procent av den totala förbrukningen. Den femtedel av gårdarna som har den största elförbrukningen konsumerar närmare hälften, 690 gigawattimmar, av den totala mängden elenergi.

I växthusen används totalt uppskattningsvis cirka 34 miljoner liter lätt brännolja och 52 miljoner kilogram tung brännolja. År 2004 betalade tullen accisåterbäring för 29,1 miljoner liter lätt brännolja och 51,3 miljoner kilogram tung brännolja. Växthusens elförbrukning beräknas uppgå till 370 gigawattimmar.

Direktivet om energibesättning

Gemenskapsföreskrifter om beskattning av bränslen och el som används inom jordbruket och även annanstans finns i rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet, nedan *direktivet om energibesättning*.

I direktivet om energibesättning finns bestämmelser som är förpliktande för medlemsstaterna och som gäller de produkter som omfattas av beskattningen samt skattestrukturen och minimiskattenivåer för vissa produkter. Medlemsstaterna skall för de produkter som avses i direktivet ta ut skatt som uppfyller den minimiskattenivå som slagits fast för produkten i fråga. För motorbränsle som avses i artikel 7 i direktivet, t.ex. bensin, dieselolja, flygfotogen, gasol och naturgas, anges en minimiskattenivå i tabell A. Minimiskatten på dieselolja som används som motorbränsle är 302 euro per 1 000 liter.

För vissa motorbränslen som används för industriella och kommersiella ändamål anges i artikel 8 en lägre minimiskattenivå än den i artikel 7. Ändamål för vilka gäller en lägre minimiskattenivå är enligt artikel 8.2 bl.a. jordbruk, trädgårdsodling, fiskodling och skogsbruk. Minimiskattenivån för den dieselolja, dvs. lätta brännolja, som används för dessa ändamål är enligt tabell B 21 euro per

1 000 liter.

De minimiskattenivåer som tillämpas på elektricitet och bränslen för uppvärmning anges enligt artikel 9 i tabell C. Minimiskattenivån för lätt brännolja är likaså 21 euro per 1 000 liter och för tung brännolja 15 euro per 1 000 kilogram. Minimiskatten på elektricitet avsedd för yrkesmässig användning är 0,5 euro per megawattimme och på elektricitet avsedd för icke-yrkesmässig användning 1,0 euro per megawattimme.

Direktivet om energibesättning gör det möjligt att i vissa fall tillämpa en nedsatt skattesats. Undantag från den normala skattesatsen skall ändå alltid göras under skattemyndigheternas tillsyn och vara förenliga med gemenskapslagstiftningen. Detta betyder bl.a. att medlemsstaten skall följa fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, nedan EG-fördraget, förbudet mot skattediskriminering och gemenskapens bestämmelser om statligt stöd.

Enligt artikel 26.2 i direktivet om energibesättning kan åtgärder som skattebefrielse, skattenedsättning, skattedifferentiering och återbetalning av skatt enligt direktivet utgöra statligt stöd och skall i så fall anmälas till kommissionen i enlighet med artikel 88.3 i EG-fördraget. Upplysningar som lämnats till kommissionen på grundval av direktivet befriar inte medlemsstaterna från anmälningskyldighet i enlighet med artikel 88.3 i fördraget.

Bestämmelser om statligt stöd

De allmänna ramarna för bestämmelserna om statligt stöd anges i artiklarna 87—89 i EG-fördraget. Bestämmelserna i dessa artiklar begränsar medlemsstaternas användning av statliga stöd som ekonomisk-politiska verktyg. Som statliga stöd räknas alla företags- eller branschspecifika stöd som beviljas av offentliga medel, också genom kommuners och andra regionala och lokala myndigheters försorg. När ett stöd bedöms är det åtgärdens faktiska konsekvenser som är avgörande, inte dess syfte eller form. För att en åtgärd skall räknas som statligt stöd måste den uppfylla alla de kännetecken som anges i artikel 87.

Skattebefrielse och skattedifferentiering är i regel åtgärder som räknas som statligt stöd.

Bestämmelserna om statligt stöd tillämpas på en medlemsstats beskattningsåtgärder också i det fall då EU-bestämmelser har utfärdats om beskattningen, t.ex. om skattenedsättning.

Bestämmelser om förfarandet vid statligt stöd finns i artikel 88 i EG-fördraget. Enligt artikeln skall kommissionen underrättas innan en medlemsstat vidtar åtgärder som eventuellt kan anses utgöra statligt stöd. Avsikten med att kommissionen skall underrättas är att den kan granska om stöden är förenliga med den gemensamma marknaden. Kommissionens godkännande krävs för beviljandet av alla nationella jordbruksstöd som är i bruk i Finland.

Även om en åtgärd anses utgöra statligt stöd kan kommissionen på vissa grunder anse att den är förenlig med den gemensamma marknaden. I flera fall har kommissionen beviljat tillstånd att använda stöd i synnerhet om stödarrangemanget kan motiveras med t.ex. miljöskäl.

När eventuella skattestöd eller skattenedsättningar planeras och genomförs skall begränsningarna för statliga stöd beaktas, t.ex. tillståndsplikt, eventuella villkor för ett tillståndsbeslut och tidsbegränsningar för tillståndet.

Jordbruksstöd

Det är stödformerna inom EU:s gemensamma jordbrukspolitik som utgör grunden för jordbrukets stödsystem. Till dessa stödformer hör direktstöden från EU, kompensationsbidraget och miljöstödet för jordbruket, vilka kompletteras med nationella stöd.

År 2006 baserar sig direktstöden från EU på bestämmelserna i avdelning III och IV i rådets förordning (EG) nr 1782/2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitik och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare och om ändring av förordningarna (EEG) nr 2019/93, (EG) nr 1452/2001, (EG) nr 1453/2001, (EG) nr 1454/2001, (EG) nr 1868/94, (EG) nr 1251/1999, (EG) nr 1254/1999, (EG) nr 1673/2000, (EEG) nr 2358/71 och (EG) nr 2529/2001, nedan *rådets förordning om gårdsstöd*. De stöd som betalas utgående från rådets förordning om gårdsstöd finansieras helt och hållet av EG.

I rådets förordning om gårdsstöd definieras direktstöden från EU, de s.k. CAP-stöden, och de viktigaste grunderna för fastställande av dem. Det minsta CAP-stöd som betalas är 84 euro per stödtyp och år. Direktstöden från EU är inte förknippade med begränsningar i fråga om jordbrukarens ålder eller företagsformen. År 2005 betalas direktstöd från EU till uppskattningsvis drygt 65 500 stödtagare, vilket är över 90 procent av det totala antalet gårdar som får stöd 2005.

Systemet med direktstöd från EU reviderades i början av 2006, då man övergick till det nya systemet med samlat gårdsstöd. I Finland genomförs gårdsstödet utgående från en s.k. blandmodell. Enligt blandmodellen ombildas de tidigare direktstöden från EU till stödrättigheter bestående av en regional enhetlig stöddel och en eventuell gårdsspecifik tilläggsdel. För gårdsstöd fordras ingen produktion. En förutsättning för att stödet skall betalas är att man besitter stödrättigheter och stödberättigande åker eller permanent betesmark och iakttar de så kallade tvärvillkoren. En del av stöden betalas fortfarande utgående från produktionen. I slutet av 2006 fastställs stödrättigheterna för stödberättigande åkerareal, och då kommer gårdsstöd i praktiken att betalas för hela åkerarealen i Finland och till alla de jordbrukare som besatt åker eller permanent betesmark när stöd söktes 2006. Gårdsstöden är inte förknippade med begränsningar i fråga om jordbrukarens ålder eller företagsformen. En jordbrukare kan ansöka om att få stödrättigheterna fastställda, om den stödberättigande åkern eller den permanenta betesmarken uppgår till minst 0,3 hektar. Rättigheter till särskilda stöd kan beviljas aktiva jordbrukare som inte har någon stödberättigande åker att uppge i sin stödansökan. På grund av övergången till gårdsstöd beräknas antalet gårdar som får direktstöd från EU öka något jämfört med 2005.

Med kompensationsbidrag avses ersättning enligt kapitel V i rådets förordning (EG) nr 1257/1999 om stöd från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) till utveckling av landsbygden och om ändring och upphävande av vissa förordningar, nedan *EG:s förordning om utveckling av landsbygden*, och från ingången av 2007 enligt artikel 36 i rådets förordning (EG) nr

1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU).

Kompensationsbidraget är en delfinansierad stödform vars innehåll grundar sig på ett program som görs upp av medlemslandet och godkänns av kommissionen. För att få kompensationsbidrag krävs en femårig förbindelse. Under den programperiod som löper ut 2006 skall förbindelsen gälla en areal på minst tre hektar. I Fastlandsfinland är ett ytterligare krav att den som ingår en förbindelse är under 65 år när förbindelsen ingås. År 2005 betalades kompensationsbidrag till drygt 66 000 stötagare och för knappt 2,2 miljoner hektar (över 90 procent av stödtagarna och av den totala åkerarealen).

Med miljöstöd för jordbruket avses stöd enligt kapitel VI i EG:s förordning om utveckling av landsbygden, och från ingången av 2007 enligt artikel 39 i rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) vilket betalas i form av stöd för bas- och tilläggsåtgärder enligt de program för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland och landskapet Åland som kommissionen har godkänt. Miljöstödet är en delfinansierad stödform som betalas i hela landet. Avsikten med stödet är att bidra till att nå målen för miljövården inom jordbruket. Fastlandsfinland och Åland har olika system för miljöstödet. För att få miljöstöd krävs en femårig förbindelse. Under den programperiod som löper ut 2006 skall förbindelsen gälla en areal på minst tre hektar. I Fastlandsfinland är ett ytterligare krav att den som ingår en förbindelse är under 65 år när förbindelsen ingås. År 2005 betalades miljöstöd för jordbruket till 65 000 gårdar, dvs. 90 procent av gårdarna.

För betalningen av nationella stöd fordras kommissionens godkännande. I lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001), nedan den *nationella stödlagen*, föreskrivs om nationella inkomststöd som betalas i Finland. Nationellt stöd betalas inte om det beviljade beloppet för ett stödår är mindre än 84 euro per sökande och stödform eller stödtyp. För att få nationella stöd måste den sökande besitta minst tre hektar åker som lämpar sig för odling eller, i fråga om trädgårdsstöd, minst en halv hektar

åker som används för odling av trädgårdsväxter. Stödtagaren eller maken skall kalenderårets sista dag det år som föregår stödåret vara minst 18 år, men inte över 65 år. År 2005 betalas nationella stöd till uppskattningsvis närmare 68 000 stötagare, dvs. nästan alla gårdar.

2. Målsättning och de viktigaste förslagen

2.1. Målsättning

Den 11 mars 2005 meddelade statsrådet ett beslut om ramarna för statsfinanserna 2006—2009. Enligt beslutet skall jordbruks- och växthusnäringens samt renhushållningens produktionskostnader sänkas genom att dessas energibesättning lättas. För detta har reserverats 21,5 miljoner euro per år.

Eftersom betalningsbemyndigandena för EU-stöd och nationella stöd till södra Finland används fullt ut redan nu, går det inte att påverka verksamhetsbetingelserna för jordbruket i södra Finland genom att utöka det nationella stödet. I den region där nordligt stöd betalas går det att höja stödet i någon mån för vissa produkter, men det leder till ökade skillnader i stödnivå mellan regionerna. Jordbruksproducenternas och statens gemensamma ståndpunkt har varit att relationerna mellan regionerna och produktionsinriktningarna bör bevaras som förut när det gäller de totala stöden.

Eftersom det inom de nationella stöden inte går att höja stöden per enhet i hela landet, har man försökt finna andra sätt att rättvist garantera jordbruksproduktionens verksamhetsbetingelser i landets olika delar och inom olika produktionsinriktningar. Då blir det bl.a. aktuellt att se över olika sätt att påverka kostnaderna inom jordbruket. En möjlighet har ansetts vara att delvis betala tillbaka bränsle- och elaccisen till jordbruket.

Målet har varit att finna en sådan modell för accisåterbäringen som kostar så lite som möjligt totalt sett.

Målet med denna proposition är också att få fram en accisåterbäringsmodell som är så enkel som möjligt för jordbrukarna. Eftersom frågan är förknippad med många svåra gränsdragningsproblem, är målet att införa så tydliga bestämmelser som möjligt om dels de

jordbrukare som har rätt till återbäring, dels den verksamhet för vilken återbäring kan sökas. Då vet jordbrukarna i förväg om och till vilka delar de har rätt till accisåterbäring. På så sätt går det att undvika besvärliga och kostnadskrävande rättelse- och besvärslösa förfaranden. Om man går till väga på detta sätt belastar verkställigheten av bestämmelserna myndigheterna i motsvarande grad och gör lagstiftningen mer komplicerad.

Ett mål är dessutom att det också i övrigt skall gå så smidigt som möjligt för jordbrukarna att göra en ansökan. Därför är återbäringsförfarandet i regel kopplat till inkomstskattedeklarationen för jordbruket. I analogi med inkomstbeskattningen skall bestämmelserna om beskattningsförfarande i stor utsträckning tillämpas också här, vilket gör förfarandet enklare för jordbrukaren men lagtexterna krångligare i motsvarande grad.

2.2. Alternativ

Verkställigheten av den återbäring på bränsleaccisen som skall betalas till jordbrukarna har utretts ingående av såväl tull- som skatteförvaltningen, eftersom det inte finns någon färdig modell för återbäring av bränsleaccis. Tullförvaltningen vore en naturlig instans för utbetalning av accisåterbäring, eftersom den tar ut bränsle- och elaccis och även i övrigt är expertmyndighet när det gäller denna form av beskattning. Dessutom betalar tullförvaltningen redan nu återbäring på bränsleaccisen till dem som bedriver yrkesmässig växthusodling. De gårdar som bedriver yrkesmässigt jordbruk och som har fått direktstöd från EU, miljöstöd för jordbruket, kompensationsbidrag eller nationella stöd skall ha rätt till återbäring. Det har ändå inte ansetts ändamålsenligt att återbäringen betalas via jordbruksförvaltningen, eftersom det är fråga om accisåterbäring.

Tullförvaltningen som alternativ

År 2004 fattade tullverket sammanlagt 23 000 accisbeslut. För detta arbete användes sammanlagt ca 22 250 dagsverken (88 årsverken). De ansökningar som avses i denna proposition beräknas varje år uppgå till ca 55 000 totalt. Det har bedömts att ungefär 40 procent av sökandena kommer att göra sin

ansökan elektroniskt och att resten ingår i det manuella systemet. Engångskostnaderna för att bygga upp ett elektroniskt system kommer redan de att uppgå till uppskattningsvis 2 500 000 euro, anskaffningen av maskiner till 500 000 euro och kostnaderna för planering och organisering av genomförandet till ca 300 000 euro. De årliga förvaltningskostnaderna går på 1 400 000—1 660 000 euro, vilket motsvarar 7 680—8 960 dagsverken (30—35 årsverken).

Tullverket har inte särskilt bra beredskap att ta hand om stora massfunktioner. De engångskostnader liksom även årliga driftskostnader som tullverket har lagt fram blir större än inom skatteförvaltningen. Ett problem är också att jordbrukarna inte från förut ingår i tullens register utan är okända för tullen. Därför kan tullen också ha större svårigheter än skatteförvaltningen att slå fast eller granska vilka som har rätt till accisåterbäring.

Skatteförvaltningen som alternativ

Anläggningskostnaderna av engångsnatur inom återbäringssystemet, bl.a. kostnaderna för investeringar i utrustning, varierar mellan 100 000 och 550 000 euro beroende på vilken modell som tillämpas. De årliga driftskostnaderna uppgår till drygt 600 000 euro, dvs. ca 1 430 dagsverken, om ansökan kopplas till beskattningsprocessen. Arbetskostnaderna för den årliga behandlingen av separata ansökningar uppgår till drygt 900 000 euro, och för arbetet fordras ca 2 210 dagsverken. Till de årliga kostnaderna hör kostnader för underhåll, uppdatering och testning av systemet och för det egentliga arbetet, såsom rådgivning, mottagning, registrering och arkivering av handlingar, beredning av beslut, utskrivning, postning och penningrörelse liksom även rättelser och skattegranskningar.

När det gäller mervärdesbeskattningen har två modeller utretts: att dra av bränsleaccisen som en del av ett mervärdesskatteavdrag i anslutning till förfarandet med inkomstskattedeklaration för jordbruket (modell 1) och att dra av bränsleaccisen som ett specificerat avdrag av den mervärdesskatt som skall redovisas (modell 2). Enligt den första modellen deklarerar bränsleaccisen som avdragbar skatt i mervärdesskattedeklarationen och av-

skiljs inte från annan avdragbar mervärdesskatt. Närmare uppgifter om beloppet uppges i stället under en ny punkt som införs på inkomstskattedeklarationsblanketten för jordbruket. Fördelen med denna modell är låga kostnader för ibruktagandet, eftersom det bara behöver göras små ändringar i skatteförvaltningens datasystem.

Om den första modellen införs uppkommer det likväl flera gemenskapsrättsliga och praktiska problem. För Finland bindande bestämmelser om skattebasen inom systemet för mervärdesskatt ingår i rådets sjätte direktiv om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning rörande omsättningsskatter — Gemensamt system för mervärdesskatt: enhetlig beräkningsgrund (77/388/EEG, nedan *sjätte mervärdesskattedirektivet*). Avdragsrätt kan enligt de allmänna reglerna i direktivet inte beviljas för någon annan skatt än mervärdesskatt. Modellen skulle göra det avsevärt mycket svårare än nu att slå fast Finlands betalningsandel av Europeiska gemenskapens egna medel, vilken bestäms utgående från mervärdesskattebasen. Kvaliteten på och tillförlitligheten hos de uppgifter som ligger till grund för beräkningen av skattebasen liksom även beräkningens riktighet skulle försvagas, och det är tvivelaktigt om modellen skulle uppfylla de krav som gemenskapens revisorer ställer på medlemsstaterna. I kostnadsberäkningen för modellen ingår inte kostnaderna för att göra upp en kalkyl över skattebasen. Modellen medför också andra administrativa merkostnader för såväl de skattskyldiga som skatteförvaltningen. Enligt modellen har mervärdesskattemyndigheten inte utgående från den mervärdesskatte-deklaration som lämnas in varje månad eller kalenderår direkt tillgång till uppgifter om det rätta mervärdesskattebelopp som för skattskyldiga jordbrukares del skall dras av och redovisas. Till följd av detta blir det bl.a. svårare att bestämma och övervaka skattelättnadens storlek vid den nedre gränsen.

Ett problem med båda modellerna för mervärdesskattesystemet är att det inte via ett administrativt sett enkelt förfarande går att få ut återbäringen på bränsleaccisen till jordbrukarna. De jordbrukare som inte omfattas av mervärdesskatteplikten blir tvungna att registrera sig som skattskyldiga på grund av återbäringen av bränsleaccisen. En del av

jordbrukarna deklarerar och redovisar skatten varje månad och en del kalenderårsvis, varför det vore svårt att skapa ett enhetligt tillvägagångssätt för återbäringen av bränsleaccisen.

De administrativa engångskostnaderna för den andra modellen blir dessutom höga av den anledningen att de ändringar som måste göras på blanketten för mervärdesskattedeklaration gäller alla skattskyldiga. Eventuellt måste de ensidiga deklarationsblanketterna göras tvåsidiga, vilket gör massutskriften och databehandling betydligt långsammare och medför fortsatta merkostnader. Ett alternativ vore att utarbeta egna månads- och kalenderårsvisa deklarationsblanketter för jordbrukare, vilket också skulle medföra avsevärda förvaltningskostnader. De sistnämnda kostnaderna ingår inte i kostnadsberäkningen för modellen. Man kan ändå utgå från att kostnaderna för den andra modellen av de ovan nämnda orsakerna blir högre än för de övriga modellerna.

De modeller som gäller skatteförvaltningens mervärdesbeskattningsprocess är förknippade med gemenskapsrättsliga problem, problem med att klargöra de egna medlen och funktionella problem. Om bränsleaccisen dras av, som ett specificerat avdrag, från den mervärdesskatt som skall redovisas innebär det onödiga administrativa kostnader, eftersom de som har rätt till avdrag inte enligt det nuvarande systemet omfattas av ett enhetligt deklarations- och redovisningsförfarande som är separat från det förfarande som tillämpas på andra skattskyldiga.

En modell där ansökan om accisåterbäring inte kopplas till någon existerande beskattningsprocess medför engångskostnader av samma klass som de andra modellerna, dvs. 550 000 euro, men de årliga driftskostnaderna blir högre än för de andra modellerna. Denna modell skulle kräva 2 210 dagsverken, med kostnadseffekter på drygt 900 000 euro per år.

Att meddela accisåterbäringen i samband med skattedeklarationen för jordbruket kan i viss mån bli tyngre till det tekniska utförandet än de alternativ som är kopplade till skatteförvaltningens mervärdesbeskattningsprocess, och anläggningskostnaderna beräknas uppgå till 550 000 euro. De årliga driftskostnaderna för detta alternativ ligger på samma nivå som skatteförvaltningens övriga alternativ som är

kopplade till beskattningsprocessen, dvs. ungefär 650 000 euro. Detta är betydligt mindre än kostnaderna för en separat ansökan.

En avsevärd fördel med att systemet är kopplat till skattedeklarationen för jordbruket är att systemet inom ramen för ett redan existerande deklarationsförfarande riktar sig till dem som har rätt till återbäring på bränsleaccisen. På så sätt vet de som söker accisåterbäring i regel att de har rätt till återbäring. Då behöver handlingar inte i onödan sändas till dem som inte omfattas av accisåterbäringen, och man undviker allmän förvirring bland dem som systemet inte gäller. Kostnadsmissigt avviker modellen inte heller i någon nämnvärd grad från de övriga modellerna. Man kan rentav anta att de slutliga förvaltningskostnaderna kan bli lägre än för de alternativa modellerna, eftersom kostnaderna för dessa är förknippade med större osäkerhet.

2.3. De viktigaste förslagen

I propositionen föreslås att accis som är inkluderad i priset på energiprodukter skall återbäras till dem som bedriver yrkesmässigt jordbruk. Återbäringen gäller accisbeskattad lätt och tung brännolja och el som använts inom jordbruket på gårdar i Finland. Växt-husodling skall inte berättiga till återbäring med stöd av den föreslagna lagen, om växt-husföretagaren hade haft rätt att få återbäring på accisen med stöd av 10 a § i lagen om bränsleaccis.

De som bedriver yrkesmässigt jordbruk skall ha rätt till accisåterbäring om de under skatteåret har betalats direktstöd från EU, miljöstöd för jordbruket, kompensationsbidrag eller nationellt stöd. Har stöd inte betalats utgående från stödbestämmelserna, kan ingen återbäring heller betalas på bränsleaccisen. Orsaken till detta kan i fråga om vissa stödformer vara jordbrukarens ålder eller det faktum att stöd inte betalas på grund av verksamhetens ringa omfattning eller dess beskaffenhet. Med denna koppling till beviljade jordbruksstöd vill man försäkra sig om att accisåterbäringen betalas till aktiva jordbrukare. På så sätt säkerställer man också att mottagarna av accisåterbäring är tillräckligt klart definierade och att gränsdragningsproblemet kan undvikas. Samtidigt underlättas

tillsynen. Dessa villkor för accisåterbäring, dvs. att stöd betalas, gäller ändå inte för dem som bedriver spannmålstorkning på den egna gården eller om spannmålstorkningen har organiserats genom samarbete inom t.ex. lantbrukssällskap och lantmannagillen. Hur jordbrukarens jordbruk beskattas saknar betydelse i detta sammanhang. Beskattningen kan verkställas som beskattning av gårdsbruk eller av näringsverksamhet. Jord- och skogsbruksministeriet lämnar skatteförvaltningen uppgifter om stödtagarna.

Det är dessutom ändamålsenligt att de åtgärder som vidtas i fråga om en produkt som producerats på gården omfattas av accisåterbäring så länge som jordbruksprodukten finns kvar på gården, även om inget stöd betalas för själva åtgärden. Därför innehåller den föreslagna lagen en särskild förteckning över vad som avses med jordbruk.

Accisåterbäringen skall enligt förslaget inte omfatta energiprodukter som använts i skogsbruket eller i jordbrukarnas privata hushåll, inklusive hobbyverksamhet. Stödtagare som enbart får stöd för renhushållning enligt 14 § i den nationella stödlagen får inte accisåterbäring för energiprodukter som använts inom renhushållningen. Till dem som bedriver renhushållning betalas på motsvarande sätt separat stöd under moment 30.20.40 i statsbudgeten (Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen).

Fysiska eller juridiska personer eller sammanslutningar av fysiska eller juridiska personer till vilka under skatteåret har betalats direktstöd från EU, miljöstöd för jordbruket, kompensationsbidrag eller nationellt stöd enligt 2 § 2—5 punkten i lagförslaget, samt de som bedriver spannmålstorkning har rätt att få accisåterbäring.

Beloppet av accisåterbäringen enligt förslaget beräknas år 2006 och därefter varje år uppgå till 19,9 miljoner euro. Det belopp som 2005 kan delas ut efter kostnader uppgår till 15,8 miljoner euro.

Accisåterbäringen för lätt brännolja är 3,75 cent per liter. Accisen på lätt brännolja är 3,31 cent efter återbäringen, vilket överstiger minimiskatten enligt gemenskapsrätten med 1,21 cent per liter. Återbäringen för tung brännolja blir 1,75 cent per kilogram. Den accis som tas ut uppgår då till 4,21 cent per kilogram, vilket är 2,71 cent över gemenska-

pens miniminivå. För el föreslås en återbäring på 0,23 cent per kilowattimme. Då återstår accis att betala till ett belopp av 0,5013 cent per kilowattimme, dvs. 0,4013 cent över EU:s minimiskattenivå.

För 2005 skall återbäring enligt förslaget betalas på 81 procent av årets hela energiförbrukning som berättigar till återbäring, vilket motsvarar den andel som perioden från den 11 mars till den 31 december utgör av hela året.

I propositionen föreslås att accisen återbärs enligt en modell där accisåterbäringen från och med 2006 i regel är kopplad till inkomstskattedeklarationen för jordbruket. En fördel med denna modell är att de sökande som skall göra en skattedeklaration för jordbruket kan lämna in ansökan om accisåterbäring som en del av inkomstskattedeklarationen för jordbruket. En separat ansökningsblankett skall användas bara av de skattskyldiga som inte lämnar in en inkomstskattedeklaration för jordbruket men ändå ansöker om accisåterbäring. Blanketten bifogas skattedeklarationsblanketten. Till dessa sökande hör t.ex. de som bedriver aktivt jordbruk i aktiebolagsform och använder deklaraionsblankett 6B. Enligt den föreslagna modellen behöver skatteförvaltningen inte i onödan sända handlingar eller blanketter till andra som ändå inte har rätt att få accisåterbäring. På så sätt kan man minska arbetsbördan för både sökande och myndigheter, dra ner på expeditjonskostnaderna och andra kostnader, minska behovet av rådgivning i oklara fall och undvika onödiga rättelser och besvärsskrifter.

Jordbrukarna skall i regel lämna in sin ansökan om accisåterbäring i samband med inkomstskattedeklarationen för jordbruket, dvs. före utgången av februari månad året efter skatteåret. Accisåterbäring kan också sökas på en annan blankett som Skattestyrelsen har fastställt. Ansökan skall göras för ett skatteår åt gången, och i ansökan skall bl.a. uppges den användning av energiprodukter under skatteåret som berättigar till återbäring.

Det är skatteverket som ansvarar för accisåterbäringen. På accisåterbäringen tillämpas huvudsakligen de bestämmelser om förfarandet som ingår i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995). Skatteverket betalar accisåterbäringarna på basis av ansökningar. Eftersom rätten till accisåterbäring beror på

om jordbrukaren betalas jordbruksstöd eller inte, är det viktigt att de som betalar stöden underrättar skatteförvaltningen om stödtagarna och att skatteförvaltningen får uppgifter vid behov. Med tanke på tillsynen är det också viktigt att tull- och skatteförvaltningen utbyter information.

I den föreslagna lagen har bestämmelserna om rättelse och ändringssökande i fråga om accisåterbäring utvecklats i den riktning som man även i övrigt försöker följa inom den indirekta beskattningen.

Beslut om accisåterbäring kan inte fattas och återbäring inte betalas förrän kommissionen har gett tillstånd till det med stöd av artiklarna 87—89 i EG-fördraget. Kommissionen skall underrättas i så god tid att den kan yttra sig om stödåtgärderna. Om den anser att någon plan inte är förenlig med den gemensamma marknaden får medlemsstaten i fråga inte genomföra åtgärden.

En separat ansökan för 2005 skall göras före utgången av november 2006. Även om kommissionen inte har gett sitt tillstånd inom utsatt tid, kan skatteförvaltningen redan innan lagen träder i kraft vidta åtgärder för verkställigheten av lagen. Skatteförvaltningen kan informera sökandena om accisåterbäringen och be dem göra ansökan inom utsatt tid. Om kommissionen inte ger tillstånd har skatteförvaltningen gjort sitt arbete i onödan, men om kommissionen ger tillstånd kan skatteförvaltningen snabbt fatta beslut om accisåterbäring och betala återbäringen till sökandena.

3. Propositionens konsekvenser

3.1. Ekonomiska konsekvenser

Den 11 mars 2005 meddelade statsrådet ett beslut om ramarna för statsfinanserna 2006—2009. Enligt det avsnitt i beslutet som behandlar främjandet av tillväxten skall jordbruks- och växthusnäringens samt renhushållningens produktionskostnader sänkas genom att dessas energibeskattnings lättas med 21,5 miljoner euro. Det är meningen att ca 17,5 miljoner euro skall kunna användas till återbäring av energiskatter som har betalats 2005. Detta motsvarar den andel som perioden från den 11 mars till den 31 december (297/365) utgör av hela årets återbäringsbe-

lopp.

Med tanke på kostnaderna för att införa systemet beräknas återbäringen på energiskattorna enligt den föreslagna lagen uppgå till ca 15,8 miljoner euro totalt 2005 och ca 19,9 miljoner euro totalt från och med 2006. Dessutom beräknas höjningen av den återbäring som avses i 10 a § i lagen om bränsleaccis och återbäringen till de nya sökande som börjar omfattas av systemet kräva 0,29 miljoner euro 2005 och 0,35 miljoner euro 2006. Återbäringen till renhushållningen skall enligt förslaget skötas separat genom att anslaget under momentet Nationellt stöd för jordbruket och trädgårdsodlingen (30.20.40) i statsbudgeten höjs med 0,545 miljoner euro från och med 2006.

Bedömningen av energiskatteåterbäringens ekonomiska konsekvenser baserar sig på de beräkningar som MTT Ekonomisk forskning gjort utgående från 2003 års lönsamhetsbokföringsmaterial. Materialet består av detaljerade boksluts- och produktionsuppgifter och andra uppgifter från knappt 900 jordbruks- och trädgårdsföretag. Resultatet enligt materialet har viktats för att beskriva de ca 78 000 finländska gårdarnas resultat. Antalet gårdar har sjunkit sedan 2003, men energiförbrukningen på de gårdar som finns kvar har ökat i motsvarande grad.

Utgående från de rapporterade företagens viktade resultat beräknas att det inom jordbruket och den trädgårdsodling som sker på friland används sammanlagt 447 miljoner liter lätt brännolja och 1 437 gigawattimmar el per år. Tung brännolja används knappast alls

inom jordbruket.

Utgående från jord- och skogsbruksministeriets och tullens statistik beräknas att det inom växthusproduktionen används drygt 34 miljoner liter lätt brännolja och drygt 50 miljoner kilogram tung brännolja. Växthusens elförbrukning beräknas uppgå till närmare 370 gigawattimmar. Inom den produktion som omfattas av den föreslagna lagen beräknas användningen av lätt brännolja uppgå till knappt två miljoner liter och av el till ungefär 37 gigawattimmar.

De belopp som enligt de beräkningar som grundar sig på lönsamhetsbokföringsmaterialet skall återbäras till jordbruket och den trädgårdsodling som sker på friland uppgår från och med 2006 till sammanlagt ca 19,9 miljoner euro, vilket är i genomsnitt 245 euro per gård som får återbäring. Energiskatter skall enligt förslaget inte återbäras om återbäringsbeloppet understiger 50 euro per år. Det beräknas att ca 11 900 gårdar, dvs. 15 procent av alla gårdar, inte kommer att få återbäring.

Jordbrukets kostnader, beräknade utifrån lönsamhetsbokföringsmaterialet, uppgick till 3 904 miljoner euro 2003. I relation till det sjunker kostnaderna i och med energiskatteåterbäringen med i genomsnitt 0,5 procent (tabell 1). I jordbrukets kostnader ingår inte kalkylmässiga krav på lön för eget arbete och krav på ränta på eget kapital. Den relativa kostnadsminskningen blir störst inom spannmålsproduktionen (0,9 procent) och minst inom trädgårdsodlingen (0,2 procent).

Tabell 1. Energiskatteåterbäringen i proportion till kostnaderna inom jordbruket

Produktionsinriktning	Antal gårdar	Kostnader totalt, mn euro	Accisåterbäring totalt, mn euro	Energiskatteåterbäringens effekt på kostnaderna, %
Spannmålsproduktion	28 373	685,5	6,1	-0,9
Annan växtodling	11 048	436,5	2,1	-0,5
Trädgårdsodling på friland	1 971	118,1	0,2	-0,2
Mjölkproduktion	21 490	1 504,1	5,9	-0,4
Annan nötboskapsskötsel	4 581	287,4	1,3	-0,4
Svinuppfödning	1 706	218,5	0,8	-0,4
Annan husdjursskötsel	3 426	109,2	0,4	-0,4
Blandad produktion	5 581	544,9	2,2	-0,4
Jordbruk sammanlagt	78 176	3 904,2	19,1	-0,5

I och med energiskatteåterbäringen sjunker jordbrukets energikostnader med i genomsnitt 8 procent, med en variation på 6–10 procent beroende på produktionsinriktning.

Den sammanlagda jordbruksinkomsten från jordbruk och från trädgårdsodling på friland uppgår enligt lönsamhetsbokföringen till ungefär 1 050 miljoner euro. Energiskatteåterbäringen skulle höja jordbruksinkomsten med knappt två procent (tabell 2). Jordbruksinkomsten är den del av de totala intäkterna som en jordbrukarfamilj kan behålla som ersättning för sitt eget arbete och för det egna kapital som placerats i företaget.

För en enskild gård kan återbäringens relativa betydelse vara klart större. För ungefär 38 procent av gårdarna ökar jordbruksinkomsten med mer än en procent. Åtta procent av gårdarna får en ökning på mer än fem procent och tre procent av gårdarna en ökning på över tio procent. När återbäringen på energiskatterna sätts i proportion till jordbruksinkomsterna är spannmålsproduktionen den huvudsakliga produktionsinriktning som relativt sett gagnas mest. Den relativa ökningen blir minst inom trädgårdsodling på friland och mjölkproduktion.

Tabell 2. Energiskatteåterbäringen i proportion till jordbruksinkomsterna

Produktionsinriktning	Antal gårdar	Accisåterbäring totalt, mn euro	Jordbruksinkomster före accisåterbäring, mn euro	Energiskatteåter- bäringens effekt på jordbruksinkomsterna, %
Spannmålsproduktion	28 373	6,1	78,0	7,8
Annan växtodling	11 048	2,1	88,2	2,4
Trädgårdsodling på friland	1 971	0,2	36,0	0,7
Mjölkproduktion	21 490	5,9	627,6	0,9
Annan nötboskapsskötsel	4 581	1,3	70,1	1,8
Svinuppfödning	1 706	0,8	41,6	1,9
Annan husdjursskötsel	3 426	0,4	-0,5	..
Blandad produktion	5 581	2,2	107,5	2,1
Jordbruk sammanlagt	78 176	19,1	1 048,7	1,8

Med stöd av återbäringarna enligt förslaget i denna proposition och 10 a § i lagen om bränsleaccis beräknas energiskatteåterbäringen till växthusproduktionen från och med 2006 uppgå till ca 2,2 miljoner euro totalt. Ökningen jämfört med tidigare är 0,35 miljoner euro. Det totala beloppet av återbäringen på elaccisen beräknas uppgå till ungefär en miljon euro.

Kostnaderna för växthusproduktionen uppgick 2003, enligt de bedömningar som grundar sig på lönsamhetsbokföringsmaterialet, till 298 miljoner euro totalt. Energikostnadernas andel av detta belopp uppgår till 77 miljoner euro. Jordbruksinkomsterna inom växthusproduktionen beräknas till 48 miljoner euro.

3.2. Konsekvenser för myndigheterna

För att kunna betala återbäringen måste

skatteförvaltningen delvis lägga om sitt system för inkomstbeskattningen, eftersom återbäringen skall sökas i samband med inkomstbeskattningen. Enligt förslaget skall sökanden i regel uppge de uppgifter som skall lämnas i ansökan samtidigt som inkomstkattedecklarationen lämnas in. Beslutet fattas och återbäringen på basis av det betalas ändå som ett separat förfarande och vid en annan tidpunkt än inkomstbeskattningen. Nya uppgifter som kommer att samlas in är den använda energin indelad enligt energislag. Systemändringarna under ikraftträdandefasen har beräknats kräva ca 850 dagsverken och medföra kostnader på ca 600 000 euro. Det har beräknats att återbäringsförfarandet årligen kräver ca 1 500 dagsverken och medför kostnader på ca 650 000 euro. Det första årets återbäringsförfarande har ändå beräknats kräva ca 2 200 dagsverken och medföra kostnader på ca 950 000 euro, eftersom tillvägagångssättet är nytt för kun-

derna och undantagsvis kommer att tillämpas som ett eget ansökningsförfarande, helt och hållet fristående från inkomstbeskattningen. Propositionen medför ändå inga ändringar i de personella resurserna.

3.3. Konsekvenser för miljön

Denna proposition antas inte få några nämnvärda konsekvenser för miljön.

Man kan ändå utgå från att energiskatteåterbäringen leder till en minskning av de positiva miljökonsekvenser som den ekonomiska styrningen förmodas ha. Den höjda energiskatteåterbäringen ändrar inte på det inbördes förhållandet mellan den lätta och tunga brännoljan när det gäller deras relativa förmånlighet inom växthusproduktionen. Däremot gör de föreslagna ändringarna det något förmånligare relativt sett att använda lätt och tung brännolja i stället för t.ex. inhemska förnybara energikällor. Dessutom är det möjligt att energiskatteåterbäringen medför ökad energiförbrukning bland dem som får återbäring. Hur negativa konsekvenserna av en sådan utveckling blir för miljön beror i hög grad på vilken energiprodukt som börjar konsumeras mer eller med vilken energi man har producerat den el vars förbrukning ökar.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet i samarbete med jord- och skogsbruksministeriet och Skattestyrelsen. Frågan har varit på remiss hos jord- och skogsbruksministeriet, justitieministeriet, Tullstyrelsen, Skattestyrelsen, Ålands landskapsregering, länsstyrelsen på Åland, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund SLC, arbetskrafts- och näringscentralerna, Handelsträdgårdsförbundet rf, jord- och skogsbruksministeriets informations-tjänstcentral (TIKE) och Plantskoleodlarna rf/Trädgårdsförbundet rf.

I utlåtandena ansågs det i synnerhet vara viktigt att det nya accisåterbäringssystemet omfattar jordbrukarna så heltäckande som möjligt och att återbäringssystemet blir så enkelt som möjligt för jordbrukarna.

5. Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till den första tilläggsbudgetpropositionen för 2006 och avses bli behandlad i samband med den.

För att de lagar som föreslås i propositionen skall kunna sättas i kraft måste kommissionen underrättas och fatta ett beslut i frågan enligt artikel 88 i EG-fördraget.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslag

1.1. Lagen om återbäring av accis på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens tillämpningsområde. Enligt förslaget skall accis som betalats på vissa energiprodukter återbäras till dem som bedriver yrkesmässigt jordbruk. Rätten till återbäring gäller lätt och tung brännolja och el som använts i jordbruket. I statsbudgeten skall enligt förslaget tas upp förslagsanslag för betalningen av accisåterbäring. Skatteverket betalar återbäringen till de sökande av

statsmedel.

Ingen accisåterbäring betalas för normalt privat bruk, t.ex. brännolja som jordbrukaren använt för uppvärmning av den egna bostaden. Återbäring betalas inte heller för verksamhet som i beskattningen har ansetts vara hobbyverksamhet bl.a. eftersom syftet inte är att förvärva inkomster, t.ex. hästuppfödning som räknats som hobbyverksamhet.

Den föreslagna lagen tillämpas inte på yrkesmässig växthusodling, om den som bedriver odlingen hade haft rätt att få återbäring med stöd av 10 a § i lagen om bränsleaccis. I den nämnda paragrafen föreslås en sådan ändring från och med 2006 att återbäring betalas till växthusföretag vars sammanlagda användning av lätt och tung brännolja uppgår till minst 16 000 enheter per ansökan. Detta

har beräknats motsvara den nuvarande miniåterbäringen på 580 euro. Den återbäring som betalas med stöd av 10 a § i lagen om bränsleaccis är lika stor som den återbäring som enligt förslaget skall betalas med stöd av denna lag. I fråga om 2005 föreslås att tullen betalar förhöjd återbäring till dem som hade rätt till återbäring före den föreslagna lagens ikraftträdande. Till andra betalas energiskatteåterbäringen med stöd av den föreslagna lagen. Växthusodlarna skall i enlighet med nuvarande praxis från början få sin el enligt en lägre elaccis, dvs. accisklass II, när de använder en separat elmätare.

2 §. Definitioner. I paragrafens 1 punkt ingår en definition av den som bedriver yrkesmässigt jordbruk, och som när de andra villkoren uppfylls har rätt till accisåterbäring. Med den som bedriver yrkesmässigt jordbruk avses någon till vilken under skatteåret har betalats direktstöd från EU, kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket eller nationella stöd som baserar sig på åkerarealen, antalet djur, produktionsmängden eller lagermängderna för trädgårdsprodukter, med undantag för stödet för renhushållning enligt 14 § i den nationella stödlagen. Den som bedriver spannmålstorkning skall också anses bedriva yrkesmässigt jordbruk, oavsett var verksamheten utövas. Den som utövar sådan verksamhet är enligt förslaget alltid aktiv jordbrukare, oavsett om stöd enligt 2 § 2—5 punkten i den föreslagna lagen beviljas för verksamheten eller inte. Förslaget innehåller inga begränsningar i fråga om företagsformen för den verksamhet som utövas. Berättigade till accisåterbäring är därför fysiska eller juridiska personer eller sammanslutningar av fysiska eller juridiska personer.

I 2—5 punkten anges rättsgrunden för direktstöden från EU, kompensationsbidraget, miljöstödet för jordbruket och de nationella stöden samt de stödtyper som skall beaktas.

Direktstöden från EU betalas med stöd av bestämmelserna i avdelning III och IV i rådets förordning om gårdsstöd. Av de stödformer som betalades 2005 var de viktigaste stödet för jordbruksgrödor, dikobidraget, tjobidraget och bidraget för stutar, extensifieringsersättningen, slaktbidraget och dess tilläggsstöd, bidraget per tacka och dess tilläggsstöd samt mjölkbidraget och dess tilläggsbidrag. Dessutom betalas stöd för

produktion av stärkelsepotatis, proteingrödor, energigrödor, torkat foder och non food-växter. År 2006 införs ett system med samlat gårdsstöd, där största delen av de ovan nämnda stödformerna ingår.

Med kompensationsbidrag avses ersättning enligt kapitel V i EG:s förordning om utveckling av landsbygden och från ingången av 2007 enligt artikel 36 i rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) som betalas enligt de program för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland och landskapet Åland som kommissionen har godkänt.

Med miljöstöd för jordbruket avses stöd enligt kapitel VI i EG:s förordning om utveckling av landsbygden och från ingången av 2007 enligt artikel 39 i rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) vilket betalas i form av stöd för bas- och tilläggsåtgärder enligt de program för utveckling av landsbygden i Fastlandsfinland och landskapet Åland som kommissionen har godkänt.

I lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) föreskrivs om nationella inkomststöd som betalas i Finland. Stöden betalas per hektar för alla de viktigaste kulturväxterna och enligt antalet djur eller produktionsmängden för traditionell husdjursproduktion.

År 2006 föreslås följande stödformer och stödtyper berättiga till återbäring: nationellt stöd till södra Finland (stöd för husdjursskötsel, stöd för växthusproduktion och stöd för lagring av trädgårdsprodukter), nordligt stöd (stöd för husdjursskötsel — exklusive stöd för renhushållning —, nordligt hektarstöd, allmänt hektarstöd, stöd till unga odlare, stöd för växthusproduktion och stöd för lagring av trädgårdsprodukter), en nationell tilläggsdel till miljöstödet, en nationell tilläggsdel till kompensationsbidraget, nationellt stöd för potatisproduktion, nationellt stöd för utsädesproduktion av vallväxter och stråsäd samt stöd för biodling enligt antalet bisamhällen.

I 6 punkten definieras den verksamhet inom vilken accisåterbäring betalas för accisbeskattad lätt och tung brännolja och el som använts inom verksamheten. Med jordbruk avses odling av jordbruks- och träd-

gårdsväxter, produktion av husdjursprodukter, hållande av animalieproduktionsdjur, bi-odling, hästhushållning, obligatoriskt arealuttag, skötsel av icke odlad åker, lagring, förberedelse för saluföring och packning av egenproducerade jordbruks- och trädgårdsprodukter om dessa verksamheter utövas på sökandens gård, samt spannmålstorkning.

Odlingen av jordbruks- och trädgårdsväxter omfattar odling på friland och i växthus och anknytande odlingsåtgärder liksom även produktion av plantor. De viktigaste jordbruksgrödorna är spannmål, oljeväxter, proteingrödor, spånadsväxter, energigrödor, sockerbeta och potatis samt vallväxter och vallbaljväxter. Trädgårdsväxter är bl.a. grönsaker, kryddörter, medicinalväxter och bär-, frukt- och prydnadsväxter. Definitionen omfattar också obligatoriskt arealuttag och skötsel av icke odlad åker i enlighet med rådets förordning om gårdsstöd.

Produktion som inom husdjursproduktionen berättigar till accisåterbäring är mjölkproduktion, nötköttsproduktion, annan nötkreatursskötsel, svinuppfödning och fjäderfäskötsel (ägg- och fjäderfäköttproduktion inklusive produktion av moderdjur och ungar), får- och getskötsel, hållande av animalieproduktionsdjur samt hästhushållning, dock inte verksamhet av hobbykaraktär.

I 7 punkten definieras förberedelse för saluföring som åtgärder som vidtas på gårdsbruksenheten för att göra jordbruks- och trädgårdsprodukterna möjliga att sälja eller förädla. Som förberedelse för saluföring räknas t.ex. stämpling av ägg, avlägsnande av produkter som inte lämpar sig för försäljning och sortering av produkter.

Enligt 8 punkten skall accisåterbäringen både sökas och betalas för ett skatteår åt gången. I den föreslagna lagen avses med skatteår det som i lagen om beskattningsförfarande föreskrivs om skatteår. Skatteåret föreslås sammanfalla med kalenderåret. För de bokföringsskyldiga sammanfaller skatteåret med kalenderåret eller, om räkenskapsperioden inte är ett kalenderår, med den eller de räkenskapsperioder som har gått ut under kalenderåret.

Enligt 9 punkten avses med skattedeklaration för jordbruk en deklaration enligt 7 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande. Med stöd av momentet lämnar jordbrukaren

in en deklaration för jordbruket för verkställande av beskattning. Blanketten har numrerats som skatteförvaltningens blankett 2.

I 10 punkten definieras begreppet samfund. Med samfund avses ett samfund enligt 3 § i inkomstskattelagen (1535/1992). Som samfund räknas bl.a. aktiebolag, andelslag, föreningar och stiftelser.

Enligt 11 punkten avses med samfälld förmån detsamma som i 5 § i inkomstskattelagen. Som samfällda förmåner räknas på denna grund bl.a. vägslag, fiskelag och skifteslag.

3 §. Behöriga myndigheter. Enligt 1 mom. ansvarar för accisåterbäring och för den anknytande tillsynen det skatteverk som enligt 6 § i lagen om beskattningsförfarande är behörigt att verkställa inkomstbeskattningen för den skattskyldige som är sökande.

Utgångspunkten är att det skatteverk inom vars område den skattskyldige sökandens hemkommun finns är behörig myndighet.

Om tullen återbär accisen med stöd av 10 a § i lagen om bränsleaccis, har skatteverket ingen behörighet i frågan. Detta är ett sätt att försäkra sig om att en sökande inte kan få dubbel återbäring.

2 kap. Grunder för accisåterbäring

4 §. Accisåterbäringens belopp. Accisåterbäring betalas för lätt och tung brännolja som avses i lagen om bränsleaccis och accisbeskattas i Finland och för el som avses i lagen om elaccis, om dessa bränslen har använts i jordbruket under skatteåret. Accisåterbäringen uppgår till 3,75 cent per liter lätt brännolja, 1,75 cent per kilogram tung brännolja och 0,23 cent per kilowattimme el. Återbäringen betalas per skatteår. En bedömning av den energiförbrukning som berättigar till återbäring skall göras för ett skatteår åt gången. Ingen återbäring betalas för privat användning av bränsle eller för brännolja som inte har accisbeskattats i Finland.

Den brännolja som är allmänt tillgänglig är accisbeskattad. Men den som producerar el i en generator vars effekt är under två megavoltampere kan använda accisfri el på sin gård, om elen inte överförs till ett elnät. Sådan el omfattas inte av accisåterbäringen.

5 §. Accisåterbäringens minimibelopp. Sökanden har inte rätt till accisåterbäring om

det sammanlagda återbäringsbelopp som räknats ut på basis av den brännolja och el som använts understiger 50 euro. När återbäringsbeloppet räknas ut beaktas den sammanlagda användningen under skatteåret av den lätta och tunga brännolja och den el som avses i 4 §.

3 kap. **Ansökan om och betalning av accisåterbäring**

6 §. *Ansökan om accisåterbäring.* Enligt 1 mom. skall ansökan om återbäring göras skriftligen och ansökan tillställas det skatteverk som sökanden skall lämna in skattedeklarationen för inkomstbeskattningen till enligt 8 § i lagen om beskattningsförfarande och enligt Skattestyrelsens beslut som utfärdats med stöd av den. Enligt detta kan en allmänt skattskyldigs skattedeklaration lämnas in eller sändas per post till det skatteverk som verkställer den skattskyldiges beskattning eller till ett annat skatteverk. Ansökan anses då ha kommit in till den behöriga myndigheten när den har tillställts ett skatteverk. Ett annat än det behöriga skatteverket skall sända ansökan till det skatteverk som verkställer beskattningen. Det behöver inte fattas något beslut enligt 21 § i förvaltningslagen om överföringen. Återbäring skall sökas antingen på en skattedeklarationsblankett för jordbruket eller på någon annan blankett som Skattestyrelsen har fastställt. Blanketten för skattedeklarationen för jordbruket är i enlighet med 2 § en blankett som har numererats som skatteförvaltningens blankett 2 (VEROH 3002r).

Enligt 2 mom. skall ansökningarna lämnas in per skatteår och före utgången av februari månad kalenderåret efter utgången av skatteåret. Fysiska personer, vars skatteår alltid föreslås motsvara ett kalenderår, skall söka återbäring före utgången av februari månad följande kalenderår. En näringsammanslutnings räkenskapsperiod sammanfaller inte alltid med kalenderåret. Därför föreslås skatteåret för en sådan sammanslutning vara den eller de räkenskapsperioder som har gått ut under ett kalenderår. En näringsammanslutning skall t.ex. före utgången av februari månad 2008 söka återbäring för energi som den använt under räkenskapsperioden 1 april

2006 — 31 mars 2007 och som berättigar till återbäring. Den sista inlämningsdagen för ansökan är då inte nödvändigtvis samma dag som sista inlämningsdagen för näringsammanslutningens skattedeklaration.

I 3 mom. föreskrivs med avvikelse från 2 mom. om den tid inom vilken samfund och samfällda förmåner skall söka återbäring. Samfund och samfällda förmåner skall söka återbäring inom fyra månader efter utgången av det skatteår för vilket återbäring söks. Ett samfund vars räkenskapsperiod går ut den sista november skall t.ex. söka återbäring senast den sista mars året därpå. Den sista dagen för samfunds och samfällda förmånansökningar om accisåterbäring enligt den föreslagna lagen är i regel densamma som den sista inlämningsdagen för skattedeklarationen.

I det föreslagna 4 mom. föreskrivs separat att förlängning eller uppskov inte kan beviljas i fråga om den tidpunkt då accisåterbäring enligt den föreslagna lagen skall sökas. Ansökan skall lämnas in inom den tid som anges i 2 och 3 mom., även om skatteverket på den skattskyldiges begäran har förlängt inlämningstiden för skattedeklarationen med stöd av 8 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande.

Enligt 5 mom. utfärdar Skattestyrelsen närmare föreskrifter om hur ansökan skall lämnas in och om ansökningsförfarandet i övrigt. I dessa föreskrifter anges bl.a. till vilket skatteverk ansökan skall lämnas in och när ansökan anses ha blivit inlämnad inom utsatt tid. Skattestyrelsen skall kunna utfärda närmare föreskrifter om samma saker som när det gäller inlämning av skattedeklaration.

Eftersom det går att få återbäring enligt den föreslagna lagen bara för jordbruk som motsvarar definitionen i denna lag, måste den skattskyldige i sina anteckningar göra skillnad mellan denna verksamhet och annan verksamhet, oavsett hur verksamheten har behandlats i beskattningen. Till denna del utökas anteckningsskyldigheten för dem som bedriver yrkesmässigt jordbruk enligt den föreslagna lagen, och sökanden måste kunna skilja den energi som använts för jordbruk enligt lagförslaget från övrig energiförbrukning. Eftersom skogsbruk inte berättigar till återbäring, måste sökanden skilja den energi som använts för sådan verksamhet från den

energi som använts inom jordbruk som avses i den föreslagna lagen.

7 §. Uppgifter som skall lämnas i ansökan. Sökanden skall i ansökan uppge den totala mängd accisbeskattad lätt och tung brännolja och el som har använts i jordbruket. Eftersom det i ansökan skall uppges bara energiförbrukningen inom jordbruk som avses i den föreslagna lagen, måste sökanden i bokföringen eller anteckningarna tillräckligt tydligt specificera den användning som berättigar till återbäring. Sökanden kan inte alltid uppge den energi som specificerats för beskattningen, eftersom jordbruksbegreppen enligt den föreslagna lagen och inkomstskattelagen för gårdsbruk skiljer sig från varandra. Det kan hända att en del av sökandens verksamhet räknas som jordbruk enligt inkomstskattelagen för gårdsbruk, men inte enligt den föreslagna lagen. Då utgör det som är jordbruk enligt beskattningen inte jordbruk enligt den föreslagna lagen och således inte heller verksamhet som berättigar till återbäring.

Sökanden skall i ansökan också uppge numret på det bankkonto som återbäringen skall betalas på. Har sökanden redan för beskattningen uppgett numret på ett bankkonto, betalas återbäringen på detta konto. I andra fall förutsätter utbetalningen av återbäring att det finns ett bankkonto och att kontot uppges. Om man inte går till väga på detta sätt blir de administrativa kostnaderna större och återbäringsbeloppen mindre. Man kan anta att de som är berättigade till återbäring har ett bankkonto för betalningen av direktstödet från EU, kompensationsbidraget, miljöstödet för jordbruket eller det nationella stödet. Utgångspunkten är att sökanden skall uppge numret på ett befintligt bankkonto bara för att de administrativa kostnaderna skall fås att minska.

8 §. Betalning av accisåterbäring. Enligt 1 mom. skall accisåterbäringen betalas på ett bankkonto. Eftersom man kan anta att sökandena har ett bankkonto och eftersom det administrativt sett är ändamålsenligt och mer förmånligt att betala återbäringen på ett bankkonto i stället för t.ex. som en betalningsanvisning, skall återbäring enligt förslaget bara betalas på ett bankkonto. Ett villkor för att ansökan skall godkännas är att sökanden har ett bankkonto.

I 2 mom. föreskrivs att ingen ränta betalas

på återbäringen. Eftersom återbäringen betalas till sökandena samtidigt, är det inte nödvändigt att särskilt betala ränta på det belopp som återbärs.

I 3 mom. preciseras särskilt att lagen om skatteuppbörd i övrigt tillämpas på betalning av accisåterbäring och på debitering till följd av rättelse eller sökande av ändring. Skattekvittning enligt lagen om skatteuppbörd tillämpas t.ex. vid betalning av återbäring, och ingen återbäring betalas om villkoren för skattekvittning uppfylls.

Enligt 4 mom. skall för belopp som debiteras till följd av rättelse och sökande av ändring och för felavgifter, i enlighet med dröjsmål som gäller andra skatter, uträknas dröjsmålspåföljder så som bestäms i lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995). I fråga om möjligheten att dra av dröjsmålspåföljder tillämpas de allmänna bestämmelserna inom beskattningen om avdragbara utgifter.

9 §. Bokförings- och anteckningsskyldighet. Den som bedriver yrkesmässigt jordbruk har beroende på verksamhetens karaktär antingen bokföringsskyldighet enligt bokföringslagen (1336/1997) eller anteckningsskyldighet enligt lagen om beskattningsförfarande. Skyldigheterna enligt dessa lagar föreslås bli preciserade för att man utgående från bokföringen och anteckningarna skall kunna slå fast vilken mängd lätt och tung brännolja och el som berättigar till återbäring. Sökanden skall i sin bokföring och sina anteckningar indela sin brännolja- och elförbrukning i jordbruk enligt 2 § 6 punkten och i annan verksamhet. Eftersom jordbruk som avses i 2 § 6 punkten inte omfattar sökandens privata hushåll skall den som bedriver yrkesmässigt jordbruk dessutom avskilja den del av energin som använts inom det privata hushållet. Den del av energin som använts inom det privata hushållet går inte att dra av i inkomstbeskattningen, och därför har sökandena varit tvungna att skilja dessa två användningsområden åt redan före den föreslagna lagens ikraftträdande. I praktiken innebär skyldigheten enligt denna paragraf att den mängd lätt och tung brännolja och el som får dras av i inkomstbeskattningen i fortsättningen skall delas in i jordbruk som avses i 2 § 6 punkten och i annan användning som är avdragbar i inkomstbeskattningen. Sökanden skall t.ex.

hålla isär den energi som använts inom skogsbruket och den som använts inom jordbruket, eftersom den energi som använts för skogsbruk inte berättigar till återbäring.

I 2 mom. föreskrivs om de situationer då det inte entydigt kan slås fast hur stor andel av energin som har använts till jordbruket. Detta är fallet t.ex. när den el vars förbrukning avläses med samma mätare används såväl för verksamhet som berättigar till återbäring som för annan verksamhet. Då måste det i bokföringen och anteckningarna redas ut på vilka grunder indelningen i användning som berättigar till återbäring och i annan användning har gjorts.

I övergångsbestämmelserna föreskrivs särskilt om de bestämmelser om bokförings- och anteckningsskyldighet som gäller före lagens ikraftträdande.

4 kap. Rättsmedel

10 §. Rättelse till sökandens nackdel. Enligt förslaget skall skatteverket rätta sitt beslut, om accis har återburits till sökanden till ett för stort belopp på grund av ett skriv- eller räknefel eller ett därmed jämförbart misstag eller på grund av att sökanden har lämnat bristfälliga, vilseledande eller oriktiga uppgifter. Rättelsen skall göras inom tre år från ingången av kalenderåret efter det år då beslutet om återbäring har fattats.

Ränta tas ut på belopp som debiteras till följd av rättelse eller sökande av ändring. Räntan räknas från den första dagen i månaden efter den månad då accisåterbäring skall betalas till den förfallodag som bestäms för återkravet, sistnämnda dag medräknad. Räntan motsvarar den i 12 § i räntelagen (633/1982) avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga, minskad med två procentenheter. Räntan skall vara densamma för hela kalenderåret.

11 §. Rättelseyrkande. Ändring i ett beslut om accisåterbäring, i ett beslut i ett annat ärende eller i ett beslut i ett ärende som avses i 10 § får enligt förslaget sökas skriftligen genom rättelseyrkande hos det skatteverk i vars beslut ändring söks. Med beslut i ett annat ärende avses bl.a. beslut om felavgifter. I 2 mom. föreskrivs att skatteverket skall rätta sitt beslut, om accis har återburits till sökanden

till för litet belopp eller inte alls. Yrkandet på rättelse av återbäringen skall framställas inom tre år från utgången av kalenderåret efter det år för vilket återbäring söks.

I 3 mom. föreskrivs särskilt om skatteombudets rätt att söka ändring på statens vägnar genom ett rättelseyrkande. Skatteombudet skall framställa yrkandet inom ett år från ingången av kalenderåret efter det år för vilket återbäring har sökts. På så sätt har skatteombudet inte lika lång tid på sig som en sökande att framställa ett rättelseyrkande. Tiden är densamma som den som anges i lagen om beskattningsförfarande.

Enligt 4 mom. betalas ränta på belopp som återbärs till följd av rättelse. Räntan räknas från den första dagen i månaden efter den månad då accisåterbäringen betalades till återbäringsdagen. Räntan föreslås motsvara den i 12 § i räntelagen avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga, minskad med två procentenheter. Räntan skall vara densamma för hela kalenderåret. Sökanden skall ha rätt till ränta för den tid då återbäring borde ha betalats men betalningen har fördröjts på grund av ett felaktigt beslut. Räntan börjar likväl räknas från ingången av följande månad, och inte från återbäringsdagen. På så sätt blir uträkningen av räntan enkel administrativt sett. Motsvarande förfarande tillämpas i fråga om debitering.

12 §. Ändringssökande. I beslut som skatteverket fattat på grund av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär hos den förvaltningsdomstol som med stöd av 12 § i förvaltningsprocesslagen (586/1996) är behörig i ärendet. Skatteombudet har besvärsmätt på statens vägnar i skatteverkets beslut. Skatteverket skall med anledning av besvär som anförts av skatteombudet ge sökanden och med anledning av besvär som anförts av sökanden ge skatteombudet tillfälle att avge bemötande och vid behov genmäle. Beträffande sökande av ändring gäller i övrigt bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen.

5 kap. Särskilda bestämmelser

13 §. Skyldighet att lämna uppgifter. Sökanden skall på uppmaning av Skattestyrelsen, skatteverket eller besvärinstansen, ut-

över de uppgifter som skall lämnas i ansökan, lämna de kompletterande uppgifter och utredningar samt förete de verifikationer som kan behövas vid behandlingen av ansökan eller då ändring söks i ett beslut om återbäring. Med besvärinstans avses de myndigheter som med stöd av 4 kap. har behörighet att ändra ett återbäringsbeslut. Till innehållet motsvarar bestämmelsen 11 § i lagen om beskattningsförfarande.

14 §. Uppgifternas offentlighet. På uppgifternas offentlighet tillämpas det som i 4 § i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999) föreskrivs om sekretessbelagda beskattningsuppgifter. Således skall de uppgifter som lämnats i ansökan, det beslut som fattats utgående från ansökan och de uppgifter som andra myndigheter i enlighet med propositionen har lämnat vara sekretessbelagda inom skatteförvaltningen.

Med stöd av 12 § 2 mom. i grundlagen (731/1999) kan offentligheten i fråga om myndigheternas handlingar frångås av tvingande skäl. Eftersom de uppgifter som avses i propositionen behandlas i samband med ett beskattningsförfarande, bestäms uppgifternas offentlighet inom skatteförvaltningen i enlighet med bestämmelserna om offentlighet i fråga om beskattningsuppgifter. Uppgifter som hänför sig till jordbruksstöd är bl.a. också delvis sekretessbelagda enligt gällande lagstiftning.

På de uppgifter som avses i propositionen tillämpas i övrigt inom skatteförvaltningen lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet och personuppgiftslagen (523/1999). Med stöd av tillstånd enligt 28 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet kan sekretessbelagda uppgifter lämnas ut t.ex. för vetenskaplig forskning eller statistikföring eller för ett sådant planerings- eller utredningsarbete som en myndighet utför. Uppgifter kan lämnas ut för olika ändamål också med stöd av särskilda bestämmelser.

15 §. Lämnande av uppgifter till skatteförvaltningen och vissa andra myndigheter. Det system för accisåterbäring som föreslås i denna proposition bygger i hög grad på att myndigheterna kan lämna varandra uppgifter som behövs för accisåterbäringen. Skatteförvaltningen bör t.ex. veta vilka jordbrukare som har fått jordbruksstöd. Därför föreslås

skatteförvaltningen ha rätt att av jord- och skogsbruksministeriet, tullmyndigheterna, arbetskrafts- och näringscentralerna och länsstyrelsen på Åland få uppgifter som behövs för återbäringen av accis och för den anknytande tillsynen. Uppgifterna skall lämnas utan hinder av sekretess och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter. Behövliga uppgifter är uppgifter om stöd enligt 2 § 2—5 punkten som beviljats en sökande och om sökande och mottagare av återbäring enligt 10 a § i lagen om accis på flytande bränslen. De uppgifter som gäller stöd och som skatteförvaltningen har rätt att få berör stödtyper och datum för betalning av stöd. I fråga om sökande och mottagare av återbäring har skatteförvaltningen rätt att få veta namn, personbeteckning eller organisationsnummer och den adress som anmälts till myndigheterna.

I 2 mom. föreskrivs att de myndigheter som avses i 1 mom. utan hinder av sekretessbestämmelserna har rätt att av skatteförvaltningen få de uppgifter om mottagarna av återbäring och om återbäringsbeloppen och grunderna för återbäring, som behövs för återbäring av accis som avses i propositionen och för den anknytande tillsynen. De individualiserings- och kontaktuppgifter som behövs i fråga om mottagare av återbäring är namn, personbeteckning eller organisationsnummer och den adress till driftstället som anmälts till skatteförvaltningen.

I 1 och 2 mom. anges de behövliga uppgifterna på lagnivå, vilket grundlagsutskottet har förutsatt i sin tillämpningspraxis.

16 §. Skatteförvaltningens och vissa andra myndigheters rätt att lämna uppgifter på eget initiativ. Om det finns anledning att misstänka att en sökande inte hade haft rätt till stöd som avses i 2 § 2—5 punkten har skatteförvaltningen enligt 1 mom. utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att på eget initiativ lämna de myndigheter som avses i 1 mom. uppgifter som behövs för accisåterbäring enligt den föreslagna lagen och för den anknytande tillsynen, för att dessa myndigheter skall kunna fullgöra den tillsynsskyldighet som enligt lag eller förordning ingår i deras arbetsuppgifter. Uppgifter kan lämnas om mottagare av och beslut om accisåterbäring. Individualiserings- och kontaktuppgifter som enligt förslaget kan lämnas i fråga om motta-

gare av återbäring är namn, personbeteckning eller organisationsnummer och den adress till driftstället som anmälts till skatteförvaltningen. Adressen till driftstället är nödvändig bl.a. med tanke på den tillsyn som utövas på sökandens driftställe.

I 2 mom. föreskrivs att de myndigheter som avses i 1 mom. utan hinder av sekretessbestämmelserna på eget initiativ kan lämna de uppgifter om återkrav av stöd enligt 2 § 2—5 punkten som behövs för återbäring av accis och för den anknytande tillsynen. Individualiserings- och kontaktuppgifter som kan lämnas i fråga om mottagare av återbäring är namn, personbeteckning eller organisationsnummer och den adress som anmälts till myndigheterna.

Avsikten med bestämmelserna i 1 och 2 mom. är att möjliggöra tillsyn i enskilda fall då det finns anledning att tvivla på en sökandes rätt till stöd eller då man har beslutat återkräva stöd.

I enlighet med personuppgiftslagens princip om ändamålsbundenhet kan de uppgifter som avses i 1 och 2 mom. bara användas för det ändamål som de har lämnats. Enligt 3 mom. kan de ovan nämnda sekretessbelagda uppgifterna alltid lämnas vidare för utredning av brott och väckande av åtal. Uppgifterna skall förstöras genast när de inte längre behövs. På grund av uppgifternas art förutsätter de berörda personernas rättsskydd att uppgifter som visar sig vara obefogade omedelbart förstörs. Om uppgifterna används för de ändamål som avses i propositionen, bestäms förvaringen av dem enligt arkivlagen (831/1994) och myndigheternas arkivbildningsplaner.

17 §. Särskilda bestämmelser om lämnande av uppgifter. I paragrafen föreskrivs om lämnande av sekretessbelagda uppgifter med hjälp av en elektronisk dataöverföringsmetod. Uppgifterna kan lämnas med hjälp av en elektronisk dataöverföringsmetod då skyddet av uppgifterna har utretts på det sätt som avses i 32 § 1 mom. i personuppgiftslagen (523/1999). Förslaget i propositionen motsvarar grundlagsutskottets tillämpningspraxis, att skyddet av personuppgifter måste regleras i lag, i och med att bestämmelserna om lämnande av personuppgifter med hjälp av teknisk anslutning och om utredning av skyddet av uppgifterna innan uppgifterna

lämnas kommer att ingå i lag på förslaget sätt.

18 §. Tillämpning av andra bestämmelser. I paragrafen anges vilka bestämmelser i lagen om beskattningsförfarande som i tillämpliga delar skall iakttas i fråga om betalningen av, tillsynen över och granskningen av återbäring.

På tillsynen över att accisåterbäringen är korrekt tillämpas samma bestämmelser som på skattegranskning. Bestämmelser om skattegranskning ingår i 14 § i lagen om beskattningsförfarande. Den skattskyldige skall bl.a. på uppmaning av Skattestyrelsen eller skatteverket, under skatteåret eller senare, i Finland för granskning uppvisa sin bokföring och sina anteckningar samt allt det material och all den egendom som hör till närings- eller förvärvsverksamheten, liksom också övrigt material och övrig egendom, som kan behövas vid behandlingen av en ansökan eller då ändring söks i ett beslut om accisåterbäring. Över accisgranskningen skall likaså upprättas en berättelse, om inte särskilda skäl föranleder något annat. Denna berättelse kan eventuellt slås ihop med en berättelse som gäller någon annan skattegranskning. På granskningen tillämpas också de närmare bestämmelser som ingår i förordningen om beskattningsförfarande och som gäller förfarandet vid skattegranskning, material och egendom som skall uppvisas vid skattegranskning och platsen för skattegranskning.

I enlighet med 18 § i lagen om beskattningsförfarande skall myndigheterna lämna skatteförvaltningen de uppgifter som avses i den nämnda paragrafen också för betalningen av och tillsynen över återbäring. Det är inte meningen att i detta sammanhang ändra på innehållet i de uppgifter som skall lämnas. Således har skatteförvaltningen rätt att använda de uppgifter den får också till betalning av, tillsyn över och granskning av återbäringen, trots att det inte handlar om att verkställa beskattning. Sådana uppgifter är bl.a. de uppgifter som ingår i befolkningsdatasystemet, handelsregistret, landsbygdsnäringsregistret och datasystemet för vägtrafiken liksom även de uppgifter om fastigheter, subventioner och understöd som behövs för beskattningen.

I enlighet med 25 § i lagen om beskattningsförfarande har skatteförvaltningen rätt

att avgiftsfritt få de uppgifter som avses i den föreslagna lagen. Om en statlig eller kommunal myndighet lämnar ut stora mängder uppgifter i form av massutlämnande till skatteförvaltningen, skall skatteförvaltningen till myndigheten betala de kostnader som denna i genomsnitt åsamkas, med undantag av allmänna förvaltningskostnader, kapitalkostnader, hyreskostnader för maskiner och anläggningar samt lokalkostnader.

I enlighet med 26 c § i lagen om beskattningsförfarande skall beslut om accisåterbäring delges sökanden. Om en företrädare eller befullmäktigad som sköter skatteärenden på den skattskyldiges vägnar har anmälts som ombud till skatteförvaltningens kundregister, skall delgivning ske med denna person. Skatteombudet skall höras och delges beslut på det sätt som föreskrivs i 26 d § i lagen om beskattningsförfarande. Skatteombudet skall ges tillfälle att ta del av beskattningshandlingarna, om inte något annat bestäms på något annat ställe i skattelagstiftningen.

I enlighet med 91 § i lagen om beskattningsförfarande har skatteförvaltningen rätt att meddela nödvändiga föreskrifter om fullgörande av deklarationsskyldigheten ifall handlingar förstörs.

Lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003) skall i enlighet med 93 a § i lagen om beskattningsförfarande tillämpas på de ärenden som behandlas. Deklarationer och andra handlingar som får lämnas in till skattemyndigheten på elektronisk väg och som skall signeras skall likaså certifieras på det sätt som anges i 18 § i lagen om elektroniska signaturer (14/2003) eller på något annat godtagbart sätt. Skattestyrelsen kan meddela närmare föreskrifter om på vilket sätt deklarationer och andra handlingar skall vara certifierade för att kunna lämnas in på elektronisk väg.

Utöver de föreslagna bestämmelserna om tillämpning av lagen om beskattningsförfarande skall förvaltningslagens bestämmelser utan något särskilt omnämnande tillämpas på behandling av ansökningar och meddelande av beslut, om inte något annat bestäms här. I fråga om hörande av part tillämpas 34 § i förvaltningslagen, och t.ex. när rättelse görs till sökandens nackdel med stöd av 10 § skall sökanden ges tillfälle att framföra sin åsikt

om ärendet och avge sin förklaring med anledning av sådana yrkanden och sådan utredning som kan inverka på hur ärendet behandlas. När ett återbäringsbeslut fattas får ett ärende avgöras utan att en part hörs, om ansökan omedelbart avslås såsom ogrundad. Ansökan skall omedelbart avslås såsom ogrundad om sökanden inte uppfyller villkoren för dem som bedriver yrkesmässigt jordbruk och skatteförvaltningen således inte har uppgifter om stöd eller bidrag som avses i 2 § 2—5 punkten. På motsvarande sätt skall ansökan omedelbart avslås såsom ogrundad om det stöd som skall betalas utgående från det sökta beloppet skulle komma att understiga 50 euro.

19 §. Felavgift. En felavgift på minst 50 och högst 1 000 euro kan tas ut om sökanden i sin ansökan har lämnat bristfälliga eller oriktiga uppgifter. Vid fastställande av felavgiftens storlek skall enligt förslaget beaktas hur klandervärt förfarandet varit, om det har upprepats och andra med dessa jämförliga omständigheter.

20 §. Straffbestämmelse. Strafflagen tillämpas på den som bedrägligt får till stånd eller försöker få till stånd en ogrundad accisåterbäring.

21 §. Beaktande av gemenskapens lagstiftning. För accisåterbäring fordras godkännande av Europeiska gemenskapernas kommission. På accisåterbäring tillämpas dessutom lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd (300/2001). Med stöd av den föreslagna lagen får enskilda återbäringsbeslut inte fattas och accisåterbäring inte betalas förrän kommissionen har gett sitt godkännande. Innan kommissionen ger sitt godkännande skall de behöriga myndigheterna ändå ge dem som bedriver yrkesmässigt jordbruk information i frågan på ändamålsenligt sätt, även om informationen medför administrativa kostnader. Likaså skall den behöriga myndigheten ta emot eventuella ansökningar och lagra de uppgifter som uppgetts i ansökningarna i en databas, även om också detta medför kostnader för såväl sökanden som förvaltningen. Det är bara beslutsfattandet och den accisåterbäring som sker med stöd av det som förutsätter att man inväntar kommissionens godkännande.

22 §. Ikraftträdande. Propositionen hänför

sig till den första tilläggsbudgetpropositionen för 2006 och avses bli behandlad i samband med den. Därför avses den föreslagna lagen träda i kraft så snart som möjligt. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft. Till de åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter räknas de ändringar som behöver göras i skatteförvaltningens datasystem. Dessa åtgärder kan medföra onödiga kostnader om kommissionen inte godkänner den föreslagna accisåterbäringen.

23 §. Övergångsbestämmelser. För 2005 skall accisåterbäring sökas senast den 30 november 2006 på en blankett som Skattestyrelsen särskilt har fastställt. I enlighet med statsrådets beslut av den 11 mars 2005 om ramarna för statsfinanserna återbärs accis inte för lätt eller tung brännolja och el som har använts mellan den 1 januari 2005 och den 10 mars 2005. För 2005 skall återbäring enligt förslaget betalas på 81 procent av årets hela energiförbrukning som berättigar till återbäring. Eftersom det kalkylmässigt inte är meningen att betala återbäring för energiprodukter som har använts mellan den 1 januari 2005 och den 10 mars 2005, skall samfund och samfällda förmåner inte ha rätt till återbäring för skatteåret 2005, om deras räkenskapsperiod har gått ut mellan den 1 januari 2005 och den 10 mars 2005. Annars skulle en del energiprodukter som har använts under kalenderåret 2004 ogrundat omfattas av återbäringen.

Eftersom sökandena inte före lagens ikraftträdande har kunnat ordna sin bokföring och sina anteckningar på ett sätt som beaktar 9 §, skall paragrafens bestämmelser om bokförings- och anteckningsskyldighet tillämpas först på tiden efter det att lagen har trätt i kraft. För tiden före lagens ikraftträdande skall sökanden ha rätt att göra en uppskattning av den användning som berättigar till återbäring. Till den del sökanden har varit tvungen att ha bokföring eller göra anteckningar med tanke på beskattningen, gäller samma skyldighet i fråga om den energi som berättigar till återbäring. Således måste sö-

kanden på ett tillförlitligt sätt kunna verifiera bl.a. köp av energi som berättigar till återbäring.

1.2. Lagen om accis på flytande bränslen

10 a §. I 1 mom. föreskrivs om det accisbelopp som på ansökan återbärs till dem som bedriver yrkesmässig växthusodling. Enligt förslaget skall det från och med 2006 betalas en återbäring på 3,75 cent per liter lätt brännolja och 1,75 cent per kilogram tung brännolja. Växthusodlarna skall fortfarande från början få sin el enligt en lägre elaccis, dvs. accisklass II, så där är inga ändringar att vänta. Det är alltså tullmyndigheterna som betalar den förhöjda accisåterbäringen.

I 2 mom. föreslås en sådan ändring att man i stället för den tidigare nedre återbäringsgränsen på 580 euro tillämpar en sammanlagd mängd på 16 000 enheter använd lätt och tung brännolja.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser. Utgående från den använda mängden lätt och tung brännolja föreslås de som bedriver yrkesmässig växthusodling 2005 få en förhöjning av accisåterbäringen, om accisåterbäringen före förhöjningen uppgår till minst 580 euro. För den lätta brännolja som använts betalas en förhöjning på 0,35 cent per liter och för den tunga brännoljan en förhöjning på 0,35 cent per kilogram. Av den mängd bränsle som godkänts som grund för återbäringen beaktas, när förhöjningen räknas ut, 62 procent av användningen under perioden januari-juni, den använda mängden i dess helhet under perioden juli-december och 81 procent av den använda mängden under perioden januari-december.

2. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träd i kraft så snart som möjligt.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om återbäring av accis på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens tillämpningsområde

De som bedriver yrkesmässigt jordbruk har rätt att i enlighet med denna lag på ansökan få återbäring av accis på den brännolja och el som de använt inom jordbruket.

Denna lag tillämpas inte på energiprodukter som använts i det privata hushållet.

Denna lag tillämpas inte på yrkesmässig växthusodling, om den som bedriver odlingen hade haft rätt att få återbäring på accisen med stöd av 10 a § i lagen om accis på flytande bränslen (1472/1994) eller om accisen på den el som använts inom växthusodlingen betalas enligt accisklass II i den accistabell som ingår som bilaga till lagen om accis på elström och vissa bränslen (1260/1996).

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *den som bedriver yrkesmässigt jordbruk*, nedan *sökanden*, en fysisk eller juridisk person eller en sammanslutning av fysiska eller juridiska personer som bedriver jordbruk och till vilken under skatteåret har betalats direktstöd från Europeiska unionen, kompensationsbidrag, miljöstöd för jordbruket eller nationellt stöd, eller den som bedriver spannmålstorkning,

2) *direktstöd från Europeiska unionen* stöd som betalas till jordbrukarna och om vilka föreskrivs i avdelning III och IV i rådets förordning (EG) nr 1782/2003 om upprättande av gemensamma bestämmelser för system för direktstöd inom den gemensamma jordbrukspolitikerna och om upprättande av vissa stödsystem för jordbrukare och om ändring av förordningarna (EEG) nr 2019/93, (EG) nr 1452/2001, (EG) nr 1453/2001, (EG) nr 1454/2001, (EG) nr 1868/94, (EG) nr 1251/1999, (EG) nr 1254/1999, (EG) nr 1673/2000, (EEG) nr 2358/71 och (EG) nr 2529/2001,

3) *kompensationsbidrag* ersättning som avses i kapitel V i rådets förordning (EG) nr 1257/1999 om stöd från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) till utveckling av landsbygden och om ändring och upphävande av vissa förordningar, och från ingången av 2007 i artikel 36 i rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU),

4) *miljöstöd för jordbruket* stöd som avses i kapitel VI i rådets förordning (EG) nr 1257/1999 om stöd från Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket (EUGFJ) till utveckling av landsbygden och om ändring och upphävande av vissa förordningar, och från ingången av 2007 i artikel 39 i rådets förordning (EG) nr 1698/2005 om stöd för landsbygdsutveckling från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) och som betalas i form av stöd för bas- och tilläggsåtgärder enligt de program för utveckling av landsbygden i Fastlandsfin-

land och landskapet Åland som kommissionen har godkänt,

5) *nationellt stöd* nationellt stöd som avses i lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdsodlingen (1559/2001) och som baserar sig på åkerarealen, antalet djur, produktionsmängden eller lagermängderna för trädgårdsprodukter, med undantag för stödet för renhushållning enligt 14 § i den nämnda lagen,

6) *jordbruk* odling av jordbruks- och trädgårdsväxter, obligatoriskt arealuttag, skötsel av icke odlad åker, produktion av husdjursprodukter, hållande av animalieproduktionsdjur, biodling, hästhushållning, lagring, förberedelse för saluföring och packning av egenproducerade jordbruks- och trädgårdsprodukter om dessa verksamheter utövas på sökandens gårdsbruksenhet, samt spannmålstorkning,

7) *förberedelse för saluföring* åtgärder som vidtas på gårdsbruksenheten för att göra jordbruks- och trädgårdsprodukterna möjliga att sälja eller förädla,

8) *skatteår* för vilket accisåterbäring betalas ett kalenderår eller, om den räkenskapsperiod som avses i bokföringslagen (655/1973) inte är ett kalenderår, den eller de räkenskapsperioder som har gått ut under ett kalenderår,

9) *skattedeklaration för jordbruk* en deklARATION för jordbruket som avses i 7 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995),

10) *samfund* ett samfund som avses i 3 § i inkomstskattelagen (1535/1992),

11) *samfällad förmån* en samfällad förmån som avses i 5 § i inkomstskattelagen.

3 §

Behöriga myndigheter

För accisåterbäring enligt denna lag och för den anknytande tillsynen ansvarar det skatteverk som enligt 6 § i lagen om beskattningsförfarande verkställer sökandens inkomstbeskattning.

För tillsynen i anslutning till accisåterbäring enligt denna lag ansvarar tullmyndigheterna till den del tillsynen har samband med accisåterbäring enligt 1 § 3 mom.

2 kap.

Grunder för accisåterbäring

4 §

Accisåterbäringens belopp

För bränslen som under skatteåret använts i jordbruket återbärs accis till sökanden enligt följande: 3,75 cent per liter lätt brännolja och 1,75 cent per kilogram tung brännolja som avses i lagen om accis på flytande bränslen och accisbeskattas i Finland samt 0,23 cent per kilowattimme accisbeskattad el som avses i lagen om accis på elström och vissa bränslen.

5 §

Accisåterbäringens minimibelopp

Accis återbärs inte, om återbäringsbeloppet understiger 50 euro.

3 kap.

Ansökan om och betalning av accisåterbäring

6 §

Ansökan om accisåterbäring

Ansökan om accisåterbäring skall göras skriftligen och ansökan tillställas det skatteverk som sökanden enligt 8 § i lagen om beskattningsförfarande skall lämna in skattedeklaration till. Ansökan skall göras genom en skattedeklaration för jordbruket eller på någon annan blankett som Skattestyrelsen har fastställt.

Ansökningar gällande brännolja och el som har använts under skatteåret skall lämnas in före utgången av februari månad kalenderåret efter utgången av skatteåret.

Samfunds och samfällda förmånens ansökningar skall likväl, med avvikelser från 2 mom., lämnas in senast fyra månader efter utgången av det skatteår för vilket återbäring söks.

Ansökan skall lämnas in inom den tid som anges i denna paragraf, även om skatteverket

på sökandens begäran har förlängt inlämningsstiden för skattedeklarationen med stöd av 8 § 3 mom. i lagen om beskattningsförfarande.

Skattestyrelsen utfärdar närmare föreskrifter om hur ansökan skall lämnas in och om ansökningsförfarandet i övrigt.

7 §

Uppgifter som skall lämnas i ansökan

Sökanden skall i ansökan uppge mängden accisbeskattad lätt och tung brännolja och el som under skatteåret har använts för jordbruk samt numret på det bankkonto som återbäringen skall betalas på.

8 §

Betalning av accisåterbäring

Accisåterbäringen skall betalas på ett bankkonto.

På återbäringen betalas ingen ränta, om inte något annat följer av 10 och 11 §.

Utöver det som bestäms i denna lag tillämpas lagen om skatteuppbörd (609/2005) på betalning av accisåterbäring och på debitering till följd av rättelse eller sökande av ändring.

För belopp som debiteras till följd av rättelse eller sökande av ändring och för felavgifter skall dröjsmålspåföljder uträknas så som bestäms i lagen om skattetillägg och förseningsränta (1556/1995).

9 §

Bokförings- och anteckningsskyldighet

Sökanden skall ordna sin bokföring och sina anteckningar på ett sådant sätt att det utgående från dem går att slå fast vilken mängd brännolja och el som berättigar till återbäring.

Om användningen av brännolja eller el fördelar sig på användning som berättigar till återbäring och på annan användning på ett sådant sätt att den användning som berättigar till återbäring inte entydigt kan slås fast, skall av bokföringen och anteckningarna framgå faktorer som kan läggas till grund för en be-

dömning av hur stor andel av den använda brännoljan och elen som berättigar till återbäring.

4 kap.

Rättsmedel

10 §

Rättelse till sökandens nackdel

Om accis har återburits till sökanden till ett för stort belopp på grund av ett skriv- eller räknefel eller ett därmed jämförbart misstag eller på grund av att sökanden har lämnat bristfälliga, vilseledande eller oriktiga uppgifter, skall skatteverket rätta sitt beslut, om inte ärendet avgjorts genom ett beslut med anledning av besvär.

Rättelsen skall göras inom tre år från ingången av kalenderåret efter det år då beslutet om accisåterbäring har fattats.

Ränta tas ut på belopp som debiteras till följd av rättelse eller sökande av ändring. Räntan räknas från den första dagen i månaden efter den betalningsmånad som anges i beslutet om accisåterbäring till den förfalldag som bestäms för återkravet, sistnämnda dag medräknad. Räntan motsvarar den i 12 § i räntelagen (633/1982) avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga, minskad med två procentenheter.

11 §

Rättelseyrkande

Ändring i ett beslut om accisåterbäring, i ett beslut i ett annat ärende eller i ett beslut i ett ärende som avses i 10 § får sökas skriftligen genom rättelseyrkande hos det skatteverk i vars beslut ändring söks.

Konstaterar skatteverket på grund av ett rättelseyrkande eller av någon annan anledning att accis har återburits till för litet belopp eller inte alls, skall skatteverket rätta sitt beslut om återbäring, om inte ärendet avgjorts genom ett beslut med anledning av besvär. Rättelseyrkandet skall framställas inom tre år från utgången av kalenderåret efter det år för vilket återbäring söks.

Skatteombudet har rätt att söka ändring på statens vägnar genom ett skriftligt rättelseyrkande. Skatteombudet skall likväl, med avvikelser från 2 mom., framställa rättelseyrkandet inom ett år från ingången av kalenderåret efter det för vilket återbäring har sökts.

Ränta betalas på belopp som återbärs till följd av rättelse. Räntan räknas från den första dagen i månaden efter den månad då accisåterbäringen betalades till återbäringsdagen. Räntan motsvarar den i 12 § i räntelagen avsedda referensräntan för den halvårsperiod som föregår kalenderåret i fråga, minskad med två procentenheter.

12 §

Ändringsökande

I beslut som skatteverket fattat på grund av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär hos den förvaltningsdomstol som med stöd av 12 § i förvaltningsprocesslagen (586/1996) är behörig i ärendet. Ändring skall sökas skriftligen, och besvärsskriften skall inom den besvärstid som nämns i 4 mom. tillställas det skatteverk vars beslut överklagas.

Skatteombudet har besvärsrätt på statens vägnar i skatteverkets beslut.

Skatteverket skall med anledning av besvär som anförts av ombudet ge sökanden och med anledning av besvär som anförts av sökanden ge ombudet tillfälle att avge bemötande och vid behov genmäle. Besvärsskriften skall jämte bemötanden, genmälen och utlåtanden samt de övriga handlingar som uppkommit i ärendet utan dröjsmål sändas till den förvaltningsdomstol som avses i 1 mom.

Besvärstiden vid beslut som fattats på grund av ett rättelseyrkande är tre år räknat från ingången av kalenderåret efter det år då beslutet om accisåterbäring fattades, dock alltid minst 60 dagar från delfäendet av beslutet. När besvär anförts över andra beslut är besvärstiden 30 dagar från delfäendet av beslutet. För skatteombudet är besvärstiden 30 dagar från det beslutet fattades.

Besvär som riktats till förvaltningsdomstolen men som borde ha anförts hos skatteverket som ett rättelseyrkande, skall behandlas som ett rättelseyrkande. Då skall beslut om

avvisande av besvären inte fattas.

Beträffande sökande av ändring gäller i övrigt bestämmelserna i förvaltningsprocesslagen.

5 kap.

Särskilda bestämmelser

13 §

Skyldighet att lämna uppgifter

Den som bedriver yrkesmässigt jordbruk skall på uppmaning av Skattestyrelsen, skatteverket eller besvärinstansen, utöver de uppgifter som skall lämnas i ansökan, lämna de kompletterande uppgifter och utredningar samt förete de verifikationer som kan behövas vid behandlingen av ansökan eller då ändring sökts i ett beslut om accisåterbäring.

14 §

Uppgifternas offentlighet

På de uppgifter enligt denna lag som behandlas inom skatteförvaltningen tillämpas det som i 4 § i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999) föreskrivs om sekretessbelagda beskattningsuppgifter.

15 §

Lämnande av uppgifter till skatteförvaltningen och vissa andra myndigheter

Skatteförvaltningen har utan hinder av sekretessbestämmelser och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att av jord- och skogsbruksministeriet, tullmyndigheterna, arbetskrafts- och näringscentralerna och länsstyrelsen på Åland få de uppgifter om stödtyper enligt 2 § 2—5 punkten i denna lag som beviljats en sökande, om datum för betalning av stöd och om sökande och mottagare av återbäring enligt 10 a § i lagen om accis på flytande bränslen, som behövs för återbäring av accis som avses i denna lag och för den anknytande tillsynen. De individualiserings- och kontaktuppgifter som skatteför-

valtningen har rätt att få i fråga om sökande och mottagare av återbäring är namn, personbeteckning eller organisationsnummer och den adress som anmälts till myndigheterna.

Jord- och skogsbruksministeriet, tullmyndigheterna, arbetskrafts- och näringscentralerna och länsstyrelsen på Åland har utan hinder av sekretessbestämmelser och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att av skatteförvaltningen få de uppgifter om mottagarna av återbäring och om återbäringsbeloppen och grunderna för återbäring, som behövs för återbäring av accis som avses i denna lag och för den anknytande tillsynen. De individualiserings- och kontaktuppgifter som de nämnda myndigheterna har rätt att få i fråga om mottagare av återbäring är namn, personbeteckning eller organisationsnummer och den adress till driftstället som anmälts till skatteförvaltningen.

16 §

Skatteförvaltningens och vissa andra myndigheters rätt att lämna uppgifter på eget initiativ

Om det finns anledning att misstänka att en sökande inte hade haft rätt till stöd som avses i 2 § 2—5 punkten i denna lag kan skatteförvaltningen utan hinder av sekretessbestämmelserna på eget initiativ lämna jord- och skogsbruksministeriet, tullmyndigheterna och arbetskrafts- och näringscentralerna nödvändiga uppgifter som gäller mottagare av accisåterbäring enligt denna lag och beviljad accisåterbäring och som hänför sig till tillsynen över riktigheten i återbäringen, för att dessa myndigheter skall kunna fullgöra den tillsynsskyldighet som enligt lag eller förordning ingår i deras arbetsuppgifter. Individualiserings- och kontaktuppgifter som kan lämnas i fråga om mottagare av återbäring är namn, personbeteckning eller organisationsnummer och den adress till driftstället som anmälts till skatteförvaltningen.

Jord- och skogsbruksministeriet och arbetskrafts- och näringscentralerna kan utan hinder av sekretessbestämmelserna på eget initiativ lämna de uppgifter om återkrav av

stöd enligt 2 § 2—5 punkten i denna lag som behövs för debitering av accisåterbäring enligt denna lag och som gäller stödtagare och stödbeslut. Individualiserings- och kontaktuppgifter som kan lämnas i fråga om mottagare av återbäring är namn, personbeteckning eller organisationsnummer och den adress som anmälts till myndigheterna.

Sekretessbelagda uppgifter som erhållits med stöd av denna paragraf kan lämnas vidare för utredning av brott och väckande av åtal. Uppgifterna skall förstöras genast när de inte längre behövs. Om uppgifterna behövs, bestäms om förvaringen av dem enligt arkivlagen (831/1994).

17 §

Särskilda bestämmelser om lämnande av uppgifter

Uppgifter som avses i denna lag kan lämnas med hjälp av en elektronisk dataöverföringsmetod då skyddet av uppgifterna har utretts på det sätt som avses i 32 § 1 mom. i personuppgiftslagen (523/1999).

18 §

Tillämpning av andra bestämmelser

Utöver det som bestäms i denna lag iakttas i tillämpliga delar 14, 18, 25, 26 a, 26 c, 26 d, 91 och 93 a § i lagen om beskattningsförfarande och 2–5 § i förordningen om beskattningsförfarande (763/1998).

19 §

Felavgift

Om sökanden har lämnat bristfälliga eller oriktiga uppgifter för accisåterbäringen, kan en felavgift på minst 50 och högst 1 000 euro tas ut.

Vid fastställande av felavgiftens storlek beaktas hur klandervärt förfarandet varit, om det har upprepats och andra med dessa jämförbara omständigheter.

20 §

Straffbestämmelse

I 29 kap. 1—3 § i strafflagen (39/1889) föreskrivs om straffet för en sökande som bedrägligt får till stånd eller försöker få till stånd accisåterbäring.

21 §

Beaktande av gemenskapens lagstiftning

På accisåterbäring tillämpas dessutom lagen om tillämpning av vissa av Europeiska gemenskapernas bestämmelser om statligt stöd (300/2001).

22 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 2006.
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

23 §

Övergångsbestämmelser

För brännolja och el som har använts under skatteåret 2005 skall accisåterbäring sökas senast den 30 november 2006 på en blankett som Skattestyrelsen särskilt har fastställt. Samfund och samfällda förmåner har likväl inte rätt till återbäring för brännolja eller el som de använt under skatteåret 2005, om deras räkenskapsperiod har gått ut mellan den 1 januari 2005 och den 10 mars 2005. För accisåterbäring för skatteåret 2005 ansvarar det skatteverk enligt 6 § i lagen om beskattningsförfarande som verkställer sökandens inkomstbeskattning eller något annat skatteverk som Skattestyrelsen bestämmer.

Bestämmelserna i 9 § om bokförings- och anteckningsskyldighet tillämpas på tiden efter det att lagen har trätt i kraft. För tiden före lagens ikraftträdande har sökanden rätt att göra en uppskattning av den användning av brännolja och el som berättigar till återbäring.

2.

Lag**om ändring av 10 a § i lagen om accis på flytande bränslen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 29 december 1994 om accis på flytande bränslen (1472/1994) 10 a § 1 och 2 mom., sådana de lyder i lag 918/2001, som följer:

10 a §

Den som bedriver yrkesmässig växthusodling har rätt att på ansökan få 3,75 cent per liter i återbäring på den accis som betalats för lätt brännolja vilken från och med den 1 januari 2006 använts vid yrkesmässig växthusodling och på motsvarande sätt 1,75 cent per kilogram för tung brännolja. Accisåterbäring betalas inte, om den sammanlagda mängd lätt och tung brännolja som använts understiger 16 000 enheter per ansökan.

Ansökan skall lämnas till tullmyndigheten på den ort där växthusodlingen är belägen. Ansökan om återbäring kan gälla lätt eller tung brännolja som använts under ett kalenderår eller som använts under perioden januari-juni eller perioden juli-december. Ansökan om återbäring skall göras senast sex månader efter utgången av en ovan nämnd period.

Denna lag träder i kraft den 2006.

Utgående från mängden lätt och tung brännolja som använts 2005 betalas till dem som bedriver yrkesmässig växthusodling en förhöjning av accisåterbäringen utan någon separat ansökan, om accisåterbäringen före förhöjningen uppgår till minst 580 euro.

För lätt brännolja betalas en förhöjning på 0,35 cent per liter och för tung brännolja en förhöjning på 0,35 cent per kilogram. Av den mängd brännolja som godkänts som grund för återbäringen beaktas, när förhöjningen räknas ut, 62 procent av den använda mängden under perioden januari-juni 2005, den använda mängden i dess helhet under perioden juli-december och 81 procent av den använda mängden under perioden januari-december.

Helsingfors den 19 maj 2006

Republikens President

TARJA HALONEN

Andra finansminister *Ulla-Maj Widenroos*

2.

Lag**om ändring av 10 a § i lagen om accis på flytande bränslen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 29 december 1994 om accis på flytande bränslen (1472/1994) 10 a § 1 och 2 mom., sådana de lyder i lag 918/2001, som följer:

Gällande lydelse

10 a §

Den som bedriver yrkesmässig växthusodling har rätt att på ansökan få 3,4 cent per liter i återbäring för den accis som betalats för lätt brännolja vilken använts vid yrkesmässig växthusodling och på motsvarande sätt 1,4 cent per kilogram för tung brännolja.

Ansökan skall lämnas till distriktstullkammaren på den ort där växthusodlingen är belägen. Ansökan om återbäring kan gälla lätt eller tung brännolja som använts under ett kalenderår eller som använts under perioden januari-juni eller perioden juli-december. Ansökan om återbäring skall göras senast inom sex månader från utgången av en ovan nämnd period. *Accisåterbäring betalas inte, om den accis som skall återbäras är mindre än 580 euro.*

Föreslagen lydelse

10 a §

Den som bedriver yrkesmässig växthusodling har rätt att på ansökan få 3,75 cent per liter i återbäring på den accis som betalats för lätt brännolja vilken *från och med den 1 januari 2006* använts vid yrkesmässig växthusodling och på motsvarande sätt 1,75 cent per kilogram för tung brännolja. *Accisåterbäring betalas inte, om den sammanlagda mängd lätt och tung brännolja som använts understiger 16 000 enheter per ansökan.*

Ansökan skall lämnas till tullmyndigheten på den ort där växthusodlingen är belägen. Ansökan om återbäring kan gälla lätt eller tung brännolja som använts under ett kalenderår eller som använts under perioden januari-juni eller perioden juli-december. Ansökan om återbäring skall göras senast sex månader *efter* utgången av en ovan nämnd period.

Denna lag träder i kraft den 2006.

Utgående från mängden lätt och tung brännolja som använts 2005 betalas till dem som bedriver yrkesmässig växthusodling en förhöjning av accisåterbäringen utan någon separat ansökan, om accisåterbäringen före förhöjningen uppgår till minst 580 euro.

För lätt brännolja betalas en förhöjning på 0,35 cent per liter och för tung brännolja en förhöjning på 0,35 cent per kilogram.

RP 56/2006 rd*Föreslagen lydelse*

Av den mängd brännolja som godkänts som grund för återbäringen beaktas, när förhöjningen räknas ut, 62 procent av den använda mängden under perioden januari-juni 2005, den använda mängden i dess helhet under perioden juli-december och 81 procent av den använda mängden under perioden januari-december.
